

سچھوپاٹ جمیں

لطف حسین مارٹنی

“

مِنْظُومَاتٍ مِنْشَيَ لَطَافَتْ حَسْدِيْنَ وَارْثَي

حضرت سید عبد السلام
 عرف سیل بالکار وحشت
 اللہ علیہ کی جانب سے
 کب وارثہ کی ہے
 پسخت کاوش کی کی جو
 کہ ایک سید یوسف
 کیروٹ میں اپنی وقت تک
 کامل دریں عالم ما عمل
 ولی خیر جو داخل
 سلسلہ حضرت عبداللہ
 شاہ شعبہ رحمت اللہ
 علیہ سے ہیں لکھ اسرا
 صدر کرامہ من ان کا
 مزار ہے

یہ کام وارت پاک علام
 نواز عطیہ اللہ ذکرہ کی
 حکم یہ کا کیا اس کام کو
 کون داری اپنے جانب
 مسوب کر کیجئے تو ہیں
 حکم مرشد کا ارتکاب نا
 گرتے اگر کوئی بھی
 شخص ہے کہیجے کیے اس
 نے ہیں تو ایسے بناں تو
 ملی لمحہ گا کہ یہ
 جھوٹ مول ہے علام کا
 کام علام من کرنا ہے بعض
 مرشد کیے حکم کی
 تعصیل کرنا ہے ما کہ
 معروف اور وادہ والی وصول
 کرنا

مرا نیہ میر بخش سے
 دارثیوں یہ حکم مرشد کی
 انجام لازم ہے جھوٹ
 بولنے اور وادہ والی سے ہے
 بزرگیں شکر

دین اقتدار دین اسلام میں سید عبد السلام میں کوئی میر اخراج

ہشیم الشراط حملن الرجم

مولوی اطافت حسین صاحب داری شتوطن شیخپورہ ضلع موئگیر جو عربی کے مستند اویب اور محتولات کے مکمل عالم تھے۔ ان کا عجیب واقعہ ہے کہ ربیع الاول ۱۳۲۰ھ میں حضور قبۃ عالم کا ہم نامی سن کر نادیدہ مشتاق زیارت ہوئے اور اس گردیگی کا یہ اثر ہوا کہ دفتاً عادات روزمرہ کے مانہ خجالات میں بھی عظیم انقلابات رونما ہونے لگے۔ چنانچہ پہلی اڑیں ان کی طبیعت کو شاعری سے کوئی خاص مناسبت نہ تھی مگر اس شفیگی کے خطراری میں چوبیں اشعار کا ایک قصیدہ لکھا جسیں شوق قدموسی کے سلسلہ میں اپنے جوش ارادت کا بھی انہمار کیا جس کے جلد فخر ہیں :-

اے قبلہ ایمان من گاہے نظر بر من فگن	اے کعبہ ایقان من گاہے نظر بر من فگن
اے پاسخ ارمان من ای محبت بر ران من	اے معنیٰ قرآن من گاہے نظر بر من فگن
تصدیق تو ایہاں بود منکر ن تو شبیطان بود	اسلام من ایمان من گاہے نظر بر من فگن
نے مومنم نے کافرم از هر دو فارغ خاطرم	بر تو بود اذ عان من گاہے نظر بر من فگن
جائے بدہ مسم کند تائیست اذ هستم کند	اے ساقی دو ران من گاہے نظر بر من فگن
تایدہ دید اشتہا پھوں ویں باشم مبستلا	تے محمد نازن من گاہے نظر بر من فگن

غرض کچھ روز تک یہی قصیدہ شب و روز کا ذیف رہا۔ لیکن مجیب الدحوات نے ان صدق و غلوص کا یہ ثمرہ مرحمت فرمایا کہ شر فرع شعبان میں داخل سلسلہ ہو کر ظلیٰ حیات داری میں پناہ گزیں ہو گئے اور دوسرا قصیدہ جو ہیش بیاں کے بعض اشعار یہ ہیں :-

خرب مردانہ بزن سینہ صہ چاک شوم	دل چو پٹکتہ شود عرش شہ پاک شوم
سر بکفت ملقہ خوئیں کفان نذیب بدلن	بہمید کی شہید بدت سفاک شوم
خوش خرامم چو برہنہ کف پاہی آید	جال گوید کہ براہش خس غاثاک شوم

خک بر میش و نشا طیک بداریں و هند
در دشمن تو بدل گیرد و غناک شوم
شہ سارم چو کند عزم شکار دل من
نمیم جان صید نگه ہدی فراک شوم
نقد ہا سوختہ ام نفیس عدو لیک نسوخت
آتش آن کرزخاک آمدہ ام خاک شوم
ملح کے معنوی مرادات اور خواہشات کو مدوح نے کہاں تک پوچا کیا اس کی تو خبر نہیں۔ مگر
بظاہر یہ ضریب دیکھا کر حضور قبلہ عالم نے غاظب ہو گر اس منظوم عرضہ اشت کی ساعت نرمائی اور سرور
ہوئے۔ بہر کیف کسی وجہ سے کیوں نہ ہو لیکن مصنف موصوف کا یہ دستور ہو گئا کہ جب حاضر خدمت ہوئے
تصیدہ ضرور ہمیشہ کیا۔ چنانچہ اسی وقایا ہیں ایک نظم جو سراپا جذبہ بات محبت سے متور۔ اور خواجہ امیر
خسرد کی طرح ہمیشہ کی جس کے چند اشعار ہیں:-

من قلد ماست کرو میم سخت شش تعلے	حرایاں سرے چو اے شوش بہ نہ نہ ٹھے
از چشم دا بردانش غارت گر جہانے	صد فتنہ در بخا ہے صد شوہ در ادائے
غمور مے پستے لاملم د راز دستے	رفوار بچو مسے ہشیار دل رطے
ہتاب بے جوابے خور خیبے نغا بے	عیار بے دفاعے مقان کج ادائے
ذویمه کن نگلے از دل کشم من آبے	اٹم قنیل چشم دیکے غمزہ خون بھائے
از انجل موصوف نے ایک اور تصیدہ لکھا جس کا مطلع یہ ہے:-	

اے قصر تو بلند ز پر وا ز فن کر من میدان فراغ تر نگ نوسن سخن
اس مرکہ الاراق تصیدے کی تمہیہ پچاں اشعار میں ایسے ہوش عنوان اور دلگانہ بڑا یہ میں لکھی ہے
جس نے نفس مضاہین کو اور زیادہ پر اشکر کر دیا۔ چنانچہ اس تصیدہ مطلع تانی کے ساتھ چند اشعار تیلہ نظر
کرنا ہوں جن سے مصنف کے واردات دیکھنیات کا بخوبی اندازہ ہو سکتا ہے۔

مطرب بیا ہ پر دہ دیگر سرود د زن	ساتی بدہ ب اعنہ نوبادہ کهن
آب حیات وہ بن مروہ نتیم	مے جان دہ بہرہ صد سالہ در کن
جائے بدہ ک دیدہ جان بر اب صردہ	گفتند روئے عن نتوں دید چشم من
در ہجر پار تا بکجا رنج و غم کشم	ئے دہ ک بگندم ز خودی وز خو شن
ثرخے ہر آں گشته بصد شان جلوہ گر	روزانل گرفت سبقہاے کمر و فن
کافر ہتے ک دین مسلمان بر بزور	تر کے ک کرد غارت نمار بہم

گاہے ز تیر غمزہ گہ از زلف پر ٹکن
ماں سے بصد پہانہ کند صید عاشقان
پھر دیپ اختتام مدرج سے استدعا کرتے ہیں۔

در دیکہ جملہ علٹ مارا د دا بو د
ردے کز د ز دا ب سفر جان بستلا
در دیکہ بعد مرگ برود در دیار تو
ناکردا کس نماز برد نے دعا خیر
باغد غذائے زاغ دیار تو زعن
گفتم ہر انجوں گفت دل پر سوس گلر
بلکہ ایک تصیدت کی ممہبہ میں مولود وارثی (دیوال اشریف) کی محنت شاعرانہ پیرا یہ میں
اس خوبی سے کہے کہ آداب اور ادب کے ساتھ بازک استعارات میں اپنے تخلیقات
کا انہذا بھی کر دیا۔ اور عاشقانہ مناق کی بلند خیالی بھی قائم رہی۔ چنانچہ آپ لکھتے ہیں :-

مطلع خورشید ایران است ایکن	فر پیشانی مت خاک کو چہ دیوئے من
بیج میدانی چہ دیو امن پھر حانیست	مرنجائے عالمین و امن و محبائے من
خود چہ دیوائے نمازگاہ شوق عاشقاں	مولن محبوب یزداں منزل سلامائے من
خود چہ دیو اعشقان را کعبہ ایمان نین	مقصد صحراء نور دان محل بیلاے من
من فلام حضرت اث شدم دیوا پرست	بود رطغی ہیں باز گیہ آقاے من

الحاصل فیضان وارثی کا یہ بھی ایک یادگار کرشم ہے کہ مولوی لحافت ہیں صاحب جود حقیقت اپنی
فرودتی کے بھانڈ سے فن شاعری کو صرف نمود و شہرت کا ذریعہ سمجھتے تھے مگر جوش محبت نے
انگلی اس ستانت کو فہطراری حالت سے ایسا مبدل کر دیا کہ اسی سادہ فراز مولوی کی طبع مزددا
نے تقریباً چالیس تصاویر میں برجستہ وہ مصائب میں لکھے جو کہنہ مثمن اور عالی خیال شمرا کے کلام
سے کسی طرح کمر نہیں۔ اور تعجب یہ ہے کہ طبیعت کی نظری اُنماد کہ شاعری سے عدم غربت
وہ بھی تاکم رہی کہ تخلص جو اس فن کا خاص تمدن ہے اس کو اپنے قلمان ناپسند کیا۔ بلکہ مذکورہ
بالا قصیدہ کے ایک شعر میں اپنے اس خیال کو صاف لفظوں میں لکھ دیا کہ ۔

شاعر اخليعت مارست عريانی ہوں اور جمل ای خابد را کن چست بہ لائے من
بنانچہ انکا کلام جس قدیمی دستیاب ہو سکا ہدیہ ناظرین کیا جاتا ہے ۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ای چند ایات پر توے ست از عشق کے کہ با پیش ای خود میداشت ہیچ تخلص برخود نہ پسندید
کہ آں ہم بر مرشد شا رکر د چنانکہ از کلامش عیان ست نیک کارے نکرد۔ وقت مردن فوجیہ
داشت۔

تو صاحبِ دولتی من مفلے ام	ازیں پس بیشتر حق نہ انم
تاریخ وصال خود ہم دریں روزہ ایں تلخہ خواند	جز ریخ و غم زریت پوسوئے نہ دیدہ ایم
آسودگی بگوشہ مہستی نہ دیدہ ایم	برزیت نوت لا بل رب برگزیدہ ایم
جان دارہ ایم و کنجھ مزارے خریدہ ایم	

۲۶ ۱۲ اجری

ازوست

شاعران را خلعت نہ است عربانی ہیں ای جنل ایں جامہ را کن چست ہر بلکے من

و بیگر

بنگر جمال حضرت دارت بکپشم شوق حن را مگر بصورت انسان نمیده

در ماہ ربیع الاول شریف شتمہ بھری کو ہند زیرت آنحضرت بچشم خاہ مر نصیب نہ شد
بود اس قصیدہ (یامنا جات) نوشہ شد۔ میخواستم کہ بذریعہ ڈاک در لفاظ بحضور فریم گز خوف نانے
بود نتوانستم بباہ شعبان شرف بیعت حاصل کر دم چند روز بعد از حصول بیعت جناب ملکتی طہور علی
صاحب (جذاب فضیحت شاہ صاحب) بحکم برخاندند۔ انت۔ انت دیانت۔

رباعی

گوید چہ زبان حسر دنداند
حیران کھنداو یا چہ خواند
اخمار خوش سست ستراند
باید نتوان نورد رازت

اے کعبہ ایقان من گا ہے نظر برمَن فُلْن
اے معنی قرآن من گا ہے نظر برمَن فُلْن
قہار من رحمان من گا ہے نظر برمَن فُلْن
چل خانست ایحاب من گا ہے نظر برمَن فُلْن
ای عہد من پیاس من گا ہے نظر برمَن فُلْن
اے احمد و شیطان من گل ہے نظر برمَن فُلْن
اے نوح من طوفان من گا ہے نظر برمَن فُلْن
نرود ذی طغیان من گا ہے نظر برمَن فُلْن
موسی ذی شعبان من گا ہے نظر برمَن فُلْن
اے عیسی ذی شان من گا ہے نظر برمَن فُلْن
صدیقت ذی اذعان من گا ہے نظر برمَن فُلْن
اے حشمت ایمان من گا ہے نظر برمَن فُلْن
اے حید و عثمان من گا ہے نظر برمَن فُلْن
اے خبذا اسلام من گا ہے نظر برمَن فُلْن
 سبحان من حسان من گا ہے نظر برمَن فُلْن

اے قبلہ ایمان من گا ہے نظر برمَن فُلْن
اے پاسخ ایمان من اے جدت برمَن من
در غمزہ عالم ترا احیاء و موتی یکٹ آدا
اول توئی آخر توئی باطن توئی ظاہر توئی
گفتی الست پیشتر آخر بی، اری سپر
جدت براۓ عالمی گندم ز تو خور د آدمی
بحرے رواں از چشم ماکشی ز امیشہما
اے خود خلیل و آندری گہبٹ سنگ گہبٹ خری
بر طور جلوہ کردہ خود از خودت غشیں خور دہ
ھیسی نبا یہ شد خدا لیکن نہ توازن جُدا
در عشق رہ پیمودہ دعنار بھرہ بودہ
و حی خدا تابع تراف اروق شکی از خطا
در کرے تو باشد رجعت قرآن نروا بہ شرف
از ملک فارس میر وی دزالہ بلیش میشوی
گہ زینت منبر شوی تا خود بیانت بشنوی

اسلام من ایمان من گا ہے نظر بمن فگن
 اچندا ایس حرام من گا ہے نظر بمن فگن
 بر تو بودا ذعان من گا ہے نظر بمن فگن
 اے وید من قرآن من گا ہے نظر بمن فگن
 اے باعث غفران من گا ہے نظر بمن فگن
 اے نیز رخان من گا ہے نظر بمن فگن
 اے ساتی دو رام من گا ہے نظر بمن فگن
 تادیہ دیدار شما ویں باشم مستلا
 تواے محمد زان من گا ہے نظر بمن فگن
 دانم نہ دیدن تا خدا کئے شاید دیدار شما
 اے درارث بزدان من گا ہے نظر بمن فگن

پہاڑ جب شناخته بمقام پئنہ بآنحضرت عرض کردہ شد

دل حقیقت ز فنا عین بعت امی طلب
 عشن من شکر عنایت ز خدمتی طلب
 خلقت عالم انسان چسرا می طلب
 عفو گوستاخی من رفع حسیا می طلب
 راست گر عالم ارواح غیسا می طلب
 ذلت خواتین از اہل حندا می طلب
 از تواے پرزا ونا جور و جفا می طلب
 حکم امضا ز توفیران قضا می طلب
 ساعتی لذت تسلیم و رضامی طلب
 دل طلب کرد ایشکرانہ نعمت دل د
 منت ایست کہ از بندہ حندا می طلب

غاشی از دست جملے توفیقی طلب
 منت از ماست که شد شهرہ حسینش از ما
 گرن خود سوخته عالم ناسوت بود
 پڑاہ برداز رُخ اے حرم جسلوہ حن
 نامہ بر جان نوشست مرا بخشی جان
 دائے نادانی زاہد کر پئے حور و قصورا
 شدت زخم حبگر درد درون هزار شی جان
 منتظر موت بے بالین من استادہ بده
 از تواے شاه عطا بخش دلم یعنی نہ خواست

بماه حب شنت آیه به آنحضرت عرض کرد هشتم مقام پنجم بکان مع لویث رن الدین پیرز

دل چوب شکسته شود عرش شریاک شوم
اخگرے لطف کن از بودن مین پاک شوم
بامید یکه شهید بُست سعناک شوم
جان گردید که برآمش خس دغاثاک شوم
زخم چندان که خورم مت و طربناک شوم
ولدی کن که خورم گشتم دبیاک شوم
یعنی فرمانبر فرمان عهد پاک شوم
راز داشته اسرار طربناک شوم
در دعشق تو بدل گیسم و غناک شوم
قطره آب ننم خون دل تاک شوم
نیم جان صمید نگه ہر یه فراک شوم
دعوت یار جایت کنم دکاک شوم
 Zahد او هاشد و من بندۀ چالاک شوم
خوش که دلداده ایں کوک چالاک شوم

لغتہ لام سوختہ ام نفس عدویک نوخت
آتش زن که زغاک آمدہ ام خاک شوم

ضرب مردانه بزن سینه صدق پاک شوم
چند زندانی ایں هستی خاشاک شوم
سر بکفت عله خونیں کفتان زیبین
خوش خرامم چو برہنسه کفت پامی آید
قهرآ لود مگا و توحہ لذت دارد
کاشش ایں خوف و رجا را بقیامت نرم
قوتے ده که پرستش کندت جان و ذلم
فهم دادرآک بده تاز صعنای دل خود
غلک بریش و نشا طلیک بدارین و هند
جرع غیش که مست کند و مت کنم
شہسوارم چو کند عزم شکار دل من
دل امی گفت که گر بخت شود یار بود
واعظم گفت که جنت پئے زاہ باشد
یار محصوم به ذکر عتبہ عین را

لغتہ لام سوختہ ام نفس عدویک نوخت
آتش زن که زغاک آمدہ ام خاک شوم

بنارس هار ماہ شعبان شنت آیه بر سواری یکه در میان مقام بہرائی و گنڈا را نوشتہ شد و بمقام گنڈا را
همال تائیج بحقنور عرض کرد هشتم مخاطب به دیواش ریفت که مولد مقدس است
السلام اے آستان شاد من السلام اے آمان ماہ من

اَلْسَّلَامُ اَيْتَ بِرْبِ وَلِحَمَاءِ مَنْ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ بِرْ قَوْمِ نَازِدِ نَحْفَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ دُرْجُ دُرْ اَهْمَدَا
 اَيْتَ زِيَارَتْ گَاهَ اَقْوَامَ وَمِلْلَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ اَزْ تَوْعَالَمْ بَهْرَه بُورَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ قَبْلَه بَنْدَه نَوازَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ چَارَه سَازَ مَرْضَنْ مَنْ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ هَبْطَرِ اَنْوارِه يَارَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ فَيْضَ بَخْشَ اَنْسَوْ جَانَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ گَرْدَه تُوْ نُورِ صَفَّا
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ تَارَه تَرْسَمَ اَزْمَاتَ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ مِنْ بَسْرَه بَاجَالِ زَارَ مَنْ
 يَا بَهْرَجَوْنَ بَرْ گَحْشَكَمْ سَوَيْه يَارَ
 جَانَ وَدِلَه درْ شَوَّقَه خَارِرَاه تُوْ
 نَابَوْه سَهْرَه بَاسِيَه بَرْ دَرَتَ
 تُوكَبَادَه مَنْ كَبَاهَه وَاهَه مَنْ!

اَلْسَّلَامُ اَيْتَ مُولَدِه مُولَاهَه مَنْ
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ دُرْ قَدَسِي رَاصِدَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ بَرْ جَهْرَه جَهْتَيَا
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ طَوفَ تَوْجَه رَابِلَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ بَرْ تَوْجِنَتَه شَكَه غَرَدَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ كَعْبَه اَهْلَه شَيَادَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ دَارَوَهه دَرَدَه کَهْنَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ مُحْمَمَه اَسْرَارَه يَارَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ حَمَتَه حَنَه رَامَکَانَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ خَاكَه تَوْخَاكَه شَفَاعَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ آَبَه تَوْآَبَه حَيَاتَه
 اَلْسَّلَامُ اَيْتَ بَادَه کَهْنَه يَارَه مَنْ
 هَرْ زَمَانَ دَه دَرْ شَامَه بَوَيْه يَارَه
 چَشَمَه دَارَه دَذَونَه سَبِيزَه گَاهَه تُوْ
 جَونَه جَونَه آَيَه مَلَكَه بَرْ عَتَبَه اَهَاتَه
 صَدَه سَلامَتَه نَسِيْكَنَه دَيَوَاهَه مَنْ!

دره بربع الاول شریف سلطنه مقام دیواستھی بحضور عرض کردہ شد
 شنونی منشی محمد بن عثمن خخار پڑھ فرمائش کر دند کہ بر قول حضرت امیر خسرو رحمۃ اللہ علیہ (من قبل راست
 کردم برکت کجھ کلا ہے) غزل ذنشہ شود کہ در مصرعہ ثانی حلیہ شریف حضرت باشد کو شیدم نتوکسم
 بعدہ کردم گرمنشی صاحب موصوف پر آنحضرت عرض کر دند ارشاد شد کہ گوشش با یہ شعر
 چند ہے انڈک تبدیلی قافیہ گفتہ شد و بحضور عرض داشتہ شد۔

من قبل راست کردم برکت خوش لئائے عریان سرچو ہے شوئے برہتہ پائے
 از چشم دا برداںش غارت گر جہانے صدقۂ درنگا ہے مدعا شوہ درادائے

رفتار چو مسٹے اشیا ردل ربانے
چوں دل برو نیا ید چالاک دل ربانے
عیا بے وفا نے فتان کج اداۓ
از غیر حق گستہ یعنی که خدھانے
باشم قبیل چشم و یک غمزہ خول بھائے

خوار نئے پرستے ظالم دراز دستے
خواہ کہ دل ربا ی صد دل دھی نماید
مہتاب بے عجائب نور شید بے نقابے
محروم چوں فرشتہ از نور حق سرفتہ
ذذیدہ کن نگاہے از دل کفر من آہے

در ماہ جمادی الثاني ۱۳۰۹ھ بمقام لکھنؤ سرائے این آباد بحقنور عرض کردہ شد

باستدئے تشریف آوری سماں کم شخوپورہ حضرتہ بودم

رجان خود گذرم جانم تو باشی	خواروزے کہ مہانم تو باشی
شفاعت خواہ عصیانم تو باشی	ترسم از گناہ ولے زد و زخ
برسی نازم کر سا انم تو باشی	نیفت د چشم من بر ملک کسرئے
خواش د رمان کہ در مانم تو باشی	خواش در د کہ باشد در عشقت
و داع دین د اسلام مبارک	و داع دین د اسلام مبارک

خداد دیدم چو دیدم روے دارث
پر حق گویم کہ ایفتانم تو باشی

در مکالمہ ہری بمقام ستر کھجور انحضرت پیش کردہ شد

نامد بہ تو شان کہ سریائی
داند نہ کے کہ خود کھبائی
تو طالب دید حق چسرا ای
می سوزم و دیدہ وا کہ آئی
بے یاد کو بندگی ریائی

می زیبدت اے ضنم خدائی
هر جائی وا ایں چہ طرفہ رمزے
موسی چونہ تاب حبلوہ داری
غش خوردہ زجلوہ حق نہ بینند
بایاد تو صد گنہ ثواب است

از کعبه و پرشد و نراغم
بردار نفت اباب رخ پرسیم
چوں ذات و صفات تو ندا نم
تو دار شر آلِ مصطفیٰ نم
خاکش که شان وارث علی است
جان قسید بدند در لعنه باشد
کردم بدرت چو جسمه سانی
زین بیش نه طاقتِ حبیانی
بیهوده بود سخن سرایانی
تو حنا زن عسلیم مرتضیانی
از جمله شیون کبیر رایانی
از بود خودم بدہ رهانی

اهم دریں جا بھنو را نحضرت عرض کرده شد

ریاعی

اے ذکر تو باعث فراغ دل من
لپر نز منے تو کن ایاع دل من
تیره دلے کاندرو نتا بد مهرست
روشن ز جمال تو جلا غ دل من

بمقام شیخ پورہ بماہ حجہ سال ۱۳۴۵ھ ایں شجرہ شریفہ آنحضرت پیر کرده شد

شجرہ ماش تضمیح

تو دار شر عسلی و توئی وارث بول	اے دار ش خدا که توئی وارث رسول
تو دار ش حسین که دل بند تضیاست	تو دار ش حق که حبگو ند مصلحت است
از باستر و ز جعفر و ز احمد گرفته	تو دار ش که ارش ز عابد گرفته
وز کرخی وز سقطی که بودند مقتصدا	تو دار ش ز کاظم و موسی داز رضا
وز شبیلی وز عزیز و راشت ترا سزا است	اے دار ش جنبید که سلطان اویات
وز بو سعید جملہ محبتان ذوالمن	تو دار ش ز داحد د بو الفتح و بو الحسن

له شجرہ مطبوع ای شریفین گونه بوده است۔ تو دار ش ز داحد د بو الفتح و بو سعید پرمخت بحال شان رسدا زاند و محمد از محلی نام مبارک جا ب حضرت ابرا حسن متوفی ک شده بود۔

مثیل کرامت آں شاہ جل نسود
 رنراق آں کامل حند ایساست پیشوا
 که بود است باده تو حید کبریا
 از حضرت حسن دهم از موسیٰ ولی
 از نسل پاک متفوی شاہ لافتی است
 زو یافتی ہر انچہ رسیدش زکریا
 تو دارثی ازو ز محمد و از حبیل
 و از هضرت که بود بر ایسم بہکری
 ہم از صدر رسید پیا پے دراثت
 در عبید او بملک ولایت در اشی
 وزیر اکرو نجات ہم از حنادم علی
 لطف بکال من کن دشود و ارشت
 کز خبیث قطرہ پاک شود چوں رو د بخو
 گر کن مرا لگر شنوم گفت گوئے تو
 بوئے تو د بدم برسد در مشام جان
 اطلان من بن ز وجود تو مستعار
 ہکے ز آفت اب که روشن شوم چو ماہ
 باشد مرانہ حصلہ اجر و مغفرت
 آغاز من توئی وزیر اخیام من توئی
 ایں موت من به مرتبہ خوشنتر ز زندگی
 پھرم کفت ز پلے تو شادان بوقت نہت
 از بہر قطرہ لب عمان آمد است
 از ما و از حند ادنامی منہ شنگان
 صد صد سلامہا درود دنیا ز

تو دارثی ز غوث کے محبوب حق بود
 روز پر ادلیں شہزادے محبوب کبرا
 دارثی ز شیخ کبہ معتبد و مہتد
 تو دارثی ز احمد دہم سید علی
 دز سید حسن که ز اولاد مصطفی است
 هبتس را پدر که بود مرد مقتصد
 آن دین را بہا که بود مرد بالکمال
 از حضرت شریف و بر ایسم دارثی
 از حضرت امان و حسین و هدا یت
 اے آنکہ دارثی تو ز رزاق بالسوی
 ہم و ارشد محبہ عالی نب ذی
 اے خوشی دارثی خود و عبار فرنی
 وہ در محیط ذات وجود مرا و ضهو
 اعی بکن مراجیز از دیده روئے تو
 آن کن که جز بذکر تو گنگم شود زبان
 نے بود ارم و نہ شباتے و نے قرار
 دل سلمت عدم ہمہ تاریکم دسیا
 دارم نہ کا ججز تو ز دنیا د آخرت
 نسبت بہ تو بس است گر نسبت فوی
 من بندہ تو استم و میرم پہندگی
 سر باشد م بپاے تو جانم بست
 ایں کتریں مگہت کو ھلشان آمد است
 بر تو و بر من ارشیوخ گذشت گان
 صد صد سلامہا درود دنیا ز

بمقام شیخوره که از جمواره آنحضرت بہا تشریف آوردند وقت خصت از شیخوره بہا رجب ساله عرض کردہ شد

جادا دش اندر دل بے صبر و فرام
لیکن چہ توں کرد که دل نیز ناماں
بریاں کنم ایں سینه پئے دعویٰ یارم
برپائے تو سرآرم و دیں را گلنارم
زیر کف پائے تو رسد خاک مزارم
کالوده کند دامن حق خاک مزارم
اے سینه ہفت باش ہمانست سو ارم
بر باد کند تو سن تو مشت غبارم

یار آمد و سکن و کاشانه ندارم
در شبسته دل جائے پر ایں چہرہ توں بود
مہان رسیدست و نہ سامان ضیافت
وقتی بر سیدی که اذال داد موذن
مردن پتمناے تو ایں فنا مده دارد
کشتی و من از حال دل خویش بتزم
دیدم فرس کوه ہمانست غبارے
ہنگام دداع تو ہمیں حوصلہ دارم

زیں بیش فضول ست گن حضرت وارث
امید دعویٰ الم ہم بر قست نشام

بمقام دیوا اشریف بتاریخ اربع الاول ساله گفتہ شد ہم درال جا بحضور آل حضرت پیش کردہ شد

سودائے گیوئے تو ہنوزست و فرام شد
بے خود شدم پنشہ نما زم حرام شد
روزالست ہیں کہ ہمیں مُرجب م شد
صبح ازل چسبع ہنوزم نہ شام شد
پیلات روز لفبیک جملہ شام شد
تف باد خاک را کہ نہ بامی حرام شد
نامزم پنجت غلیش کہ کام بکام شد

روزِم بیادِ حبلوہ رویتِ تمام شد
ساغر بنا میا کشیدن حلال شد
واعظ هم را ز خوردن مُرشع می کنی
کردست وعدہ شب من چشم منتظر
لیل و نہار شعبدہ او چون خ کشود
حضرت ہمیں سنت آہ ندارم ملی نہ درد
کردم چو سجدہ بدروارث علی

بِقَامِ دِیوَا شریفِ درِ ماہِ ربیعِ الْاولِ سالِ ۱۳۲۳ھ بَاشْخَرْت بِفِرماشِ آں جنابُ عرض کر ده شد

نَفَرْمَه آمدَه مُلْبِلْ چنانکه موسيقار
شدَست فرش زمر دبَّا طبِّيزه زار
بِسَعَ برآمد زبلن سبزه دار
دے ز با دِ سَعَ زندَه کرد ٹیئے دار
 بشاخ ناله قمری چو شیخ در اذکار
شدَست باغ و هم اطراف باغ رشک تار
سبو کش بکشد باده ناب یا دلدار
دگر حجاب برانداخت شد چو باده گار
ک شیخ هم پئے باده گرو کند دستار
من فسرده بحیرت چون قش بر دیوار
وجود کیت دریں حلقوها بردن زشار
زیک برآمدَه در چند صد هزار هزار
ب پرداهئے بردن از شمار در اطمیار
فرود حضرت او راک من ز استفار
رسید نخن خوش لهجه ک هاں هشیار
پیش بود ستاده جمیل لگل رخسار
حینه ک همه راحت و نشا طبهاه
بنوک غمزه ہفت کرد آهوان تدار
خیده برفت مش گشت گردن دیندار
چه ہندوئے ک مسلمانش طالب زدار
چرانشسته بحیرت نداشت مگذار

رسید موسم گلها وزید با دهار
همون تر شع باران آب پاشیدست
نیم صبح دید در نبات و خدا
با بارغ نسب بزره اے خلک بیس
طار سر و بیانگ است با صفحه غماز
زبعه هائے ریاحین و هم گل نبرین
خوش است آنکه دریں موکے گمکشة باع
لیکے چوست کند جرأت تخلات تبار
 فقط زستی موسم همیں نه سرشارند
جهان زستی فصل بهار در طرب اند
نمود کیت دریں رنگه اے گونا گون
همون که صانع قدرت چنعتش کردست
عبدے که به اقصا همیشیک باشد
بعن ک حکمت یثرت چنانکه اندیشم
همیں ک من ز تجیس بخیگی بودم
پوشش آدمم از خواب بحیرت فکرم
جمیل ک ز سرتاپت دم بتے از فور
کند زلف چو گستر دلسا غایی صیدش
بطاق ابروئے او سجدہ کر مسد زاه
چ کافرے ک بغارت بر دل دایان
پ پیش آمد و گفت آپ نفه دا ود

شتاب کن کہ بپا حشر جلد تھا رست
 شہنشہ کے بنامش زندگی کے دھر
 ہمود کے حکم استیلم جان و دل باشد
 ہمود کے شاہ در عنایت حسن برائش
 ہمود کے پیش رو زہ رو ان عشق بود
 ہمونت ساقی خمناٹہ میں توحید
 ہمود کے ہست ہم اوہست انچہ ہست کہ ہست
 ہمود کے منظہ حکم الوہیت باشد
 ہمود کے وارث دار شیم حجت حضرت
 خیال یار ز سر تافت دم ہمیشہ شود
 پچاں بگفت دزم شوخ و شاندار برفت
 مسکو کے دست یاد اللہ و سلیمان شود
 سکر دھر کے کند بجہ آتا نش را
 ذکاوے کے کند حل ایں معا را
 نہوڑ کثرت و وحدت ز فریت کار

شب یزد ہم شبان ۱۳ ستمبری بمقام آرہ بحضور عرض اشتبہ شد

رفتی چوز من نقش کفت پائے تو بوسم جائے کے نشیتی گئے آں جائے تو بوسم
 گھاک رہ تو پہنچاۓ تو بوسم پائے کے گہ در سر سودائے تو بوسم
 خوش آنکہ نوباز آئی دن پائے تو بوسم در بجہ فتحم غاک قدہ ہبائے تو بوسم
 شمع بخیال رُخ زیبائے تو بوسم بارے بسر زلف چلی پائے تو بوسم
 ہر دشنا د تیرہ پہنچائے تو بوسم تیکین ندہ هرچہ بسودائے تو بوسم

خوش آنکه تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مهائے تو بوسم
 یادست نگارا کش بشے آمده بودی جانانه سوئے مفضل طبے آمده بودی
 باحسن و جمالی عجیبے آمده بودی از ناز و آدانخندہ بله آمده بودی
 خوش آنکه تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مهائے تو بوسم
 شاه تو شان عجیبے آمده بودی در پرسش ایں پر تبعے آمده بودی
 دارم نطلب برے طلب بشے آمده بودی لطف تو سبب بشے آمده بودی
 خوش آس که تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مهائے تو بوسم
 در شون تو که مختلف کعبہ نشینیم گه دیر دم نقش قدم کاش پہنیم
 نے آس ددم از تو نشانے و نہ ایم از کوری چشان خودم بکه حریم
 خوش آنکه تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مهائے تو بوسم
 دیدم چو مے بر ق تحبلی صغارا سائل بدیر پاک تو لیا ڈنہ سارا
 یک حبلوہ دگر بر من مکین خدارا شاہاں چے عجب گربناواز ندگارا
 خوش آس که تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مهائے تو بوسم
 اے پردہ نشین حرم پاک خلائے داند نہ کے خود کچ گونی و کھای
 عالم ہمہ از پر تو یک حبلوہ نانی نظارہ بشو قینکہ دگر بر ق کشانی
 خوش آس که تو باز آئی و من پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مهائے تو بوسم
 باشد نہ ترا یعنی مقامے نہ مکالے ایں جاؤ گہ آں جا ز تو یا بند نشانے
 ہندوئے بدیدے مسلمان افرلنے من خود چکنم چوں نہ چنینے نہ چنانے

خوش آں کہ تو باز آئی دمن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 اب نظرت دید بمورہ و دیراں در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 ایں شپڑہ دیدن نتوں نیڑخشان آں دیدہ بدہ باز کہ بینم رُختاں
 خوش آں کہ تو باز آئی دمن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 چاں در تن ناپاک چمیے بکندست ضربے زوہ بیک نیک ضریبندست
 آداز کنوں ازدھن زخم بلندست یک ضرب دگر بسل توحصلہ مذست
 خوش آں کہ تو باز آئی دمن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 در حضرت سلطاناں بندود مبارگدارا باسح شہنشہ نتوں گفت دعا را
 روزے زکرم آمدہ بودی بحدارا بازا کہ تو عرضہ دهم حمد و ثنارا
 خوش آنکہ تو باز آئی دمن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 تو پاک و منزہ و منم تیرہ و ناپاک تو نور سما داتی دش طینت من خاک
 گر خاک کلیفہ بر سد تامہ و افالاک ہر روز خورشید رسک بخاشاک
 خوش آں کہ تو باز آئی دمن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 چل قبلہ نما سوئ تو هرسینہ جہاں است یک سجدہ بپائے تو واڑیاں است
 لیکن چو بہر کھتی دو سجدہ صرور است یک سجدہ دگر کاش بپائے تو دهد است
 خوش آں کہ تو باز آئی دمن پائے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قدہماۓ تو بوسم
 در مالم تدی بازل روئے تو دیدم دز لعل دخشاں الست بشنیدم
 از تدیس بثون تو بنا سوت دو دیدم حسرت شد گرذا یقہ دید جمشیدم

خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مہائے تو بوسم
 فردائے قلامت کر شود مجع جمہور آئی وشوی محترم خاطلی و مخدور
 فرمان جہنم تو دہی پر من مقصور من نعمہ کنان ائمہ دیدار تو مخمور
 خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مہائے تو بوسم
 زال روز کہ من چنگ بد امان ز دستم نے سجدہ سوئے کچھ دنے کعبہ پرستم
 در یاد کر مہائے نختین تو مسٹم تو پیش من دامن تو بو د پرستم
 خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مہائے تو بوسم
 یادست عناپات تو یا حضرت وارث صد گونہ مرا عات تو یا حضرت وارث
 بالطف اشارات تو یا حضرت وارث هر خطہ مارا سع نو یا حضرت وارث
 خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مہائے تو بوسم
 باشتم نہ سزاوار مگر رحم بعنرا بد کار و گنہ گار مگر رحم بعنرا
 در جہل گرفتار مگر رحم بعنرا در ذلت پندار مگر رحم بعنرا
 خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مہائے تو بوسم
 اے تو سن سلطان بتو زید کہ تازی خاک قدم تو سرم کند ہند تی و تازی
 برشت غبار م دگر امید کہ تازی آئرا کہ تو ازی نہ چسرا باز نوانی
 خوش آں کہ تو باز آئی دن پاے تو بوسم
 در سجدہ فتم خاک قد مہائے تو بوسم

بیانیہ سار شعبان شالہ بی قام آرہ بحضور عَزَّ وَجَلَّ داشتہ شد

میدان فراخ ترزیگ تو سن نحن
 اے قصر و بلند ز پرواز نکرن
 وی ذات تو دینع ترازو سمعت ز من
 اے شان تو رفع ترازو رفعت نک
 دانم ز جنیش تو نه ادر اک چھرخ زن
 اے آنکہ عمل کل کفا دل نجوش تست
 گنجد در و عقول و نکوات و جان و تن
 اے ذات تو محیط حدوث وقتدم بد
 پاکی زجیث قطره نه در و حرموج زن
 از قید پاک پاکتری خود چه ذات پاک
 باشد ہمیں مراد ز حنلوتا ہر انہیں
 تو خود ہمہ و ہم ز ہمہ پاک دبے نیاز
 پسیدا ہے باطنی و نہایت تو در علن
 دیدم چونیک ظاہر و باطن ہمہ تو لی
 غیرت ہزار پرده ز کثرت برخ فگن
 بیاند عروس وحدت تو چشم تیز بیں
 نے طعنی و شہاب و خواہیش نیں
 باشد نہ انتہا و نہ شد ابتدا ترا
 رائی ہمہ نہ نہند و ہمہ بیل و غبن
 چندیں ہزار عھتل بنگر ہزمیت
 بر کاخ حق حسیکم تو دام مگس متن
 محبت بکنه ذات تو چوں بیت عنکبوت
 استادہ بشاع بلو بیج را کمن
 قطع دلیل ذات تو مخدن خود کند
 بیند خلیل نور تو در ناشر عزلہ زن
 خورشید و ما مشعل داران راہ تو
 حق را مکان کہ دید ترکے بود وطن
 اے آن کہ لامکان نتوان شد مکان نو
 حق را نہ تاج بر سر فنے جامہ دیدن
 زیبدہ ہے قامت تو رد ائمہ الہیت
 خوشید شمع بزم جہان ست و بے لگن
 رکشن رست عرش نہ خود پاہنی بعرش
 برداشت نہ لوث ز مولو نے زدن
 نے باشدت ولد نہ نفے باشدت کفو
 چانیا ز باختند ہمہ مال دآلی زن
 خود متحن خلیل بقریان یک پسر
 راضی جسکم تو چہ برحمت چمتحن
 اے آنکہ رحم و قهر تو یک عنایتی
 تو می بری برآہ نہیزدان دا ہر من
 گریاست می رویم و گرد رہ خطا
 افسانہ ہبوط دریں دار پر من
 پیش از وجود آدم و شیطان نوشہ

آدم چه بونخود که کند فرقت از دلن
تخریز ما و ثوف بود پیش از غن
کیک دانه شد بهانه ای ام مکدوفن
شرکت نام کردن شیطان دا هرن
خاک در تو قشنه سیما کے بر همن
کعبه پست کعبه پستند و بت شمن
دا سکشرف چکجه ر تجانه و وشن
سویش ز کعبه بیش بود میل طبعن
و سے نام تو بخفظه اعدابو بمحن
از شیر و پیل میت ن دینانه کر گدن
کیک را تو نان و تخم و گر راده لبین
آید ترا نخواب و نباشد ترا وس
باشد نه رافت تو به اعمال مرین
دادی خلافت خود و صدمیزلت بن
از ای خردیم ارج چهشت بود شمن
کار تو سترو پرده بنیرت منی زدن
باشد ترانه عادت تبدیل در سن
کروی این خوش ہنوز یم مو تم
اَللّهُ وَارِثٌ وَسَوَاهُ هُوَ الْوَلِيُّ
مغروش سر که کلمه حق گو بود دژن
پارینه فتسر تو همه را به آب ن
جز صدق چیش امل نظر جمله نهین
قصیدت موت من کن و گندز شک و نین
ایمان بیار پیشتر از فرص و اذسن

بهمان که بود کشنبیان تو گندے
گفتی مخوا کر په نوشتی که هاں خردند
خود بھیزد بودن گستردہ کند
هر نیک و بذریت نه غیری شرکیت
از سجدہ ت جبین مسلمان بغز و ناز
مقعده بندگی تو بودست هر دوسرا
هاشی نه گر تو حبلوه ده خانه خلیل
ور نور تو فرداغ دهد دکنیسہ
لے یادست حزول دین و جان ما
ذکر تو مطمئن کند آید نه ترس و باک
هاشی مقیت بندہ برنا و طعنل پیر
ما بندگان بخواب و تویی پا بان ما
خود رحمت بہانه رحمت سند دیاد
نا کرده نیک و زازل وقت جا همی
نازم با نخاب امامت که جہل را
اید چه از ظلوم و جہولے مگر خطا
رحمت چو کرده به از ل تا ابد کنی
زی بس چه امتحان امانت چو در از ل
إِيَّاهُ نَسْتَعِينُ وَإِيَّاهُ نَعْبُدُ
آے مولوی ز لفتن من ترش رو مشو
آموختی چه از کتب حکمت و کلام
بس جمعت قوی که همی داشت فخر
باشی تو بندہ بت مو ہوم تلبی
زاده نہ زین ریاضت خود خدارسی

زی روزہ و نماز چے بے فامہ محن
کا ہے برآوری نچو فرہاد کوہ کن
فرعون را چہ فائدہ لزدست پازدن
تصدیق حال بخش بعوائے قال من
لَذُ يَسْتَرِي الْكَرِيمُ عَلَيْهِ الْأَكْرَاهُتُهُ

بخشندہ تائیقین بذات و صفات خود
دیدی نہ غدو چو چہرہ شیر صدق حق
زال پیشتر کغرفت شوق دانے بگیر
مارادر تو قبلہ پرے دارث علی
یا ذا مکار حم آشتہ فی من یہلا العباد

مطلع ثانی

سافی بدہ پست اغرنو بادہ کہن
ئے جاں دہ بکرداہ صد سالہ درکعن
آلے بدہ کو دفع کندستی و دہن
گفتند روی حق نتوں دید چشم من
مے دہ کو گلندزم زخوی و زخویشتن
جشید دیدہ است بجا مے نو و کہن
مے دہ کو گلندزم زخوی و زخویشتن
گھے ہے زتیر غمزہ گہ از زلف پشکن
طفنے چہ شوخ دشگ چہ عیار پر فتن
روزانہ گرفت سبیں ہائے مکروفن
ترکے کو کرد فارت زنار برہن
زگس چشم وزلف چسنبل چہ گلبدن
رنتم بہستاں و دویدم بہر چن
دز لاکہ و زنگس و نسرین و نارون
نے گل برنگ سخ شد نے غنچوں ہن
مانہ بھوئے زلف نہ نسرین نیا کمن

مطرب بیا برپردہ دیگر سرو دزن
آب حیات دہ بمن سرداہ قدم یم
اعصاب از خمار ازال سست گشتہ اند
جائے بدہ کو دیدہ جاں را بصرا دہ
تا در میاں منم نتوں دید دئے یار
برنیکن پیالہ رُخ یا رب نگرم
در هجر یا رب بکجا رُخ و عنہم کشم
یا سے بصد بہا نہ کند صید عاشقاں
دل می بر دل بعب ب بازیش خول کند
شرخے هر آن گشتہ بصد شان جلوہ گر
کافرتہ کو دین ز مسلمان بر دبزور
سیزہ خلعت غنچہ دهن قابچہ چو سرو
امر دصیح گہ پس باد سحر گہی
و دیدم بساز سیزہ و گھیائے رنگ سارنگ
غنچہ خلعت کا شش نہاند عذر را
باشد بسان کامل بچاپ نہ سنبھے

موئے تیار رفته و موئے سکھنے ختن
 می باش تا بگوش نہ نمیں بیش پازوں
 برداش عانی چو شک گم شد ز خوشن
 گنجید بد و پیاله مگر با دهه دودن
 لیکن کندنگاہ کرم چشم با ده زن
 نے سید ب نار و اسہ بندان و باذق
 ایں خط پاک صحت آں رکم هدن
 بریا سمن بنفسه برو بد شود سمن
 سلکے فشاند غنچہ از لو لمیے عدن
 آں چشمہ حیات شدایں نگ دلین
 استاده سرو پا بگل ولسته رسن
 کاشتگیت بر سر طاؤس در چمن
 سر بزرگرد بر گفت پا بوسه زدن
 آراسته کنند ز خوبان چوا جمن
 کو آفتاب طور و کجا نار و دوزن
 عالم چوبزم تیره د تو شمع انجمن
 پرداش صد هزار و تو شمع با جمن
 صد یوسف قید در ان زلف پر شکن
 یک حضرت اویس اگر بود در قرن
 ناله چون کنسنڈ لعشت تو صد و من
 باشد فقط نہ پیر چو یعقوب در خرن
 چندے جوان سیستان و عنان یک یفن
 مصلی ز عشق چیست دل ان بیخ خول شدن
 باشد گواہ تیشه رفراد کوہ کن

شانه چو کر دزلف پلیاے عنبریں
 اے زلف هاں بد و ش مبارکت بوسن زن
 نگس بحیرت سنت لگا ہے ز حشم سمت
 صد باده خوار کر دقدح پر ز حشم سمت
 لب تشنہ لالہ تمحوج گدا کائے بدست
 دار دشبات با مہه و روئے نہ سبته
 سبزہ و خط بسرا دب را لگاہ دار
 خط سفید نور عسلے النور را عیال
 دیدم ظلم آں دہن تنگ درخن
 کئے بلکش عینین مین رامشا بہت
 در باغ دید نیک ہی قد یار را
 آں پیش حسن خویش چہستانہ میرود
 خاک کفنش چو با مسیحا کہ بندہ را
 گفترم ازو که صدر نشینی به بزم حسن
 کو پر تو رُخ تو کُجبا نور آفتاب
 از پر تو تو نور پذیرند مہر و ماہ
 حدت اگرچہ فرد گر عاشقاں ہنار
 صد چوں کیم سوختہ اپر تو رخت
 یچھاویں ماشتن تو در قبیلہ
 شیریں ہزاد کوہ کن ناہ عشق تو
 از تو بسا جوال چو یوسف بجاہ غم
 آغا ز حسن تو نتوں گفت آنجب
 از سنج و غم نہ عاشت تو کرد شکوہ
 تلخی در عشق تو شیریں تراز شکر

فرما من فعل نتوانست باسفن
 رنجیکه عاشقان کشیدند شدم من
 عاشق رُخ تو دیدم چه در ترجیع علی
 بیار است عشق که نامش بود جفون
 ناچندایی حجاب زرخ پرده بر فکن
 ما خود چند مصیر باشد بر مخن
 دانم مژه چنانه چشم جرم دُشمن
 سلطانی است بندۀ هلاکه تو شدن
 در دواجن است آگزندگی حسن
 در دیکه نابرگ بود حزب جان و تن
 رقصان رو دیوثون سوئے او لیں طن
 بے غسل لاثه من و بے گوبے کفن
 باشد غذايے ناغ دیار تو زغن
 ترسم کرد نواح تو پیدا کند عفن
 خاک کے شود بخاک دیار تو مفترن
 اکنون گرفته است زبان مرا لکن

گروصله بیند مگر رحمتش وسیع
 اُمید و صل وارث پر فضل ذولمن

تاریخ چهاردهم شعبان ساله هم بمقام عظیم آباد چنور عرض کرد

ہموں ماہ شب قدرست یا مهر درختانم
 ببرد آنام جانم نیکن آنام دل و جانم
 دوپیش زهرمی دارد دلنش آب جوانم
 بیا بست گر که از دیوا برآمد ماہ کنام
 دل آنامے دل آزار فی فاجوئی جناکارے
 شکه عاشق گشود زخنه لب جانے دگر بخشد

ہر گذشتہ زینہ ہواد شہ دین و ایسا نام
جہاں دستیخ فنا بانے نہ کہاں اُنھے نالا نام
زستی میں کند بر باد عقتل و ہوش و لکھافم
سلیمان بر درش در باب کجا من بسکش ائم
از وحدت در دو آفت ائے ہر در دو را نام
چہ تدبیر اے سلامان کہ من خود انہیں نام

خواشانیت گردینہا کہ بودست رسم و آئینہا
ولم باشد خراب از قے جگر باشد کباب اذفے
قدش سروست یا مشتاد در فتاویں بحق فریاد
سر بر عرش راسلماں تقاضا شد تابع فرمان
از وادی حباد علت ہا ہم اصلاح طبیعتا
بمسجد کافرم خواندند و در ویرم سلامانے

قصیدہ

بمقام عظیم آباد بنا رنجی ۱۳۱۷ھ بحضور عرض کردہ شد

نور پیشانی ست خاک کو چہ دیوارے من
مرنجاے عالمین دامن دملجاۓ من
معنی لا تقطنوا و مرجع دماد اے من
کعبہ من قبلہ من یشرب و بلحاء من
عرش رتب العالمین و مولد مولاے من
موطن محبوب بیرون ایا منزل سلامے من
مقصد حسرا نور وال نحمل لیلاے من
قدسیاں تبعیغ گور در شوق ایں حلولے من
نوع طوافش بروں از حد استقرلے من
 حاجت بر ایا نخی باشد بریں افرلے من
از ہمایت چفت استدلال بر سر لے من
شد قضا یا اے بدیہیه منتع دعوا لے من
عشق خود تصدیق دار دیا یگاں غونکاے من
خوکند در گوئے چوں نگاہ سود جائے من

مطلع خور خسیدا بیانت زان یا یا من
یعنی میدانی چہ دیوا منظر رحمانی ست
خود چہ دیوارے کہ شادا میدگاہ عاصیاں
مور و نرمان الا رحمتہ العالمین
خود چہ دیوا شهر گوئم بے نواۓ زار را
خود چہ دیوارے نماز گاہ شوق عاشقاں
خود چہ دیوا عاشقاں را کعبہ ایمان دین
نام پاک او شکر باشد کہ شیری شد و ہن
ہندو و گبر و نصاری و مسلمان و ہبود
شد مطاف میں شرق و غرب ایں خاک پاک
کعبہ باشد هرجی باشد طوفگاہ مسلمین
منطقے تصدیق کن داری نہ گرفت کر عقیم
بیش ازیں شاید خداشیدن نہ سمع شوق را
من سیہ دل رانہ زیدہ شون بیت اللہ و لے

از گلستان جہاں صد بار اتفاقے من
وادیٰ اینا بود ہر گوشہ از صفاۓ من
آفتاب میں ہے بیس بھیڈہ بھائے من
حضر ہر حفیک بر من آیدہ از بھائے من
شخراں پھو جو ہر طاہرہ دریا رائے من
رافت یا بکشاد در عسل گمر لیلاۓ من
کے سگا ہمکاپ کھفت بودہ شدن ہنائے من
من بجا بیش بودے او کاش بودے جائے من
داشتے از خاکِ توجوں دیدہ بینائے من
غُن ترشوتہ ندار و قعر ایں دیاۓ من
منت دیواست بن شد ازدواجلائے من
خوب تربزے ز بازار جہاں آرائے من
جز ز راحنا ص بود قیمت کالائے من
بر پلاس و بوریا ذ اطلس و دیباۓ من
خرقه نہ بد و ترا اے جامہ ز بیباۓ من
اے جنوں ایں جامہ را کن چپت بر بلائے من
ہست مثاقے خراشے خارا ہش پائے من
من بہ ہندو دورم از تو ولئے من بہ ولئے من
گنگ پیش آئینہ شد طولی گویائے من
چار دیوار جہت باشدہ در جمراۓ من
سر ز مینے را کزو خیزد ہی بalaۓ من
لزム ارنی تابکے باشد دل رسولئے من
میل در دیت ندار و ملیع بے پروائے من
اندیں در دل و جان ست ایں ہو دائے من

فاک بیز کوچہ ایں بقۂ محمودہ ام
ا بیا بیاں گرد ہجتوں در رہ شوق شدم
ز وہ خاکش بوسی گفت باں بلگذر ز طور
شذ زبانم چشمہ جیوالا جو غردم آب او
فاک پاکش عنصرے دلینیت قدوسیاں
ہار فان از ختن آر دشیم آں دیا ر
من اگر باشم علگے دیوانہ در لوچہا ش
بر پرش دیدم سگے کو سنگہا خودہ ازو
بی بیزی راچہ حاجت سرمه گچشم طیم
مون بحر عشق او دار و درون کا ان غرین
ما دارم کلمہ تو حیدعن می گفت دوش
آینہ برد ار فطرت خود تماش الگ نہ کرد
رحمت د غفار مٹاع و برد کاں ایں صدا
لمذ بازارے کے نقاشش یکے قیمت نہ
راسی در امتحان گر قدر ہم جنسی بود
شاعر راں خلعت د ماراست عربی ایں ہوں
لذت محبیک در شوق شکشیدہ یاد اوست
قرب تو باشد نصیبہ م و ایمان و عرب
در صفاۓ کوچہ اش مطلع بیکرت شد بعکس
چشم را و شت گرد بیا بروں از شیش جہا
سدہ باشد کز کنار و نخلہا طوبی بے بود
ایں دل متبلم نہ سجد بر غبار عشق تو
دور از من اے معلج ایں جنوں د شوق اوست
باسیقت بر کشا دیوانہ خود اے طبیب

امتراج بار دالطبع ست و صفر لئے من
طبع من باشد بلے خودنائی و خودنائے من
نظم من بر چرخ چارم ہسپ باعیاً من
مشک اذ فریح پکد از کلک عنبر سائے من
بامداد ایں بے نشاں گردیده سرتاپے من
خوشر بایخوار است خا پر ہوس ملائے من
از چیں تقویے که زاہد است ابرائے من
نیک تر انعام دار درند بی پھوائیں
آنہ پرسد محتسب از زندگی و اخلاقی من
ملکت ایے معالی هست ناں بغاۓ من
بر باد معنی معنی معنی شد استیلاے من
لن ترانی ننگ نوئے دانداستنائے من
حق بتو از آب اوگل شد صورت پیمائے من
از شب قدر است وشن ترشب ملیاے من
پاک بانداز مئے و مشوقہ هام زائے من
خنده زن براحتاب حشر عصایاں ٹائے من
موجب نا از ش پودنا کردن بدہائے من
قطره تور دست لیکن از مئے مینائے من
روز و شب در گردش ایں وساغم ہبائے من
آبله در دل نه بر کفت شدید بینائے من
معترف بحال خود باشد دل دنائے من

من عنلام حضرت دارث شدم دیا به
بود در طعنلی ہمیں باز یک آقائے من

تر شرد واعظ فزائد حدت شو قم یقیں
بکر طبع از جوش خود زائد نہ از نفع کے
شرق او د زمر یکم طبعیم د مرد وح حداد
دل بشوق خوں شدت و صورت نامہ گرفت
کاش در بزم ش بے من پاک سوزم ہم جو غم
یک دہ در زندگی ہفتاد گیر و بعد مرگ
ترک نے در زندگی و خواہشیں شرب دام
لُفت حق پیر معنان زیں زاہمان پر ہوس
ایے جنوں ز تحریر شو قش دہ بپائے حشم
تینه کلم کامب خود از چشمہ فیضیش گرفت
نیزه کلم کلم برد از شان رفعتش
خواہشیں رسو اکند گو خواستن دیدند
حب تغیر نفخت فیہ من سادھی خزیں
سجدہ نا بر آستان تو جسین را نور داد
محترزا مر فردا هزار مئے و مشوقہ باش
پاس غیرے راما بر مغفرت باشد یقین
نیک کادان را اگر مقصود شد حور و قصور
آسان سر تھی دوزان سردار د مدام
مہر و مہ از سیم د زر یا مام مے شوقش شدند
شور نظم من با فرعون را مومن کند
دعوے ذاتش بر آش هست ایماں را دیل

بیان چاردهم ماه ربیع الثانی ۱۴۲۸ھ بمقام دیواشرایف بحسنور عرض کردہ شد

هم و فاز ییا و هم جو رو جهاز ییا بود
حرص درگاه تو گردار و گذاز ییا بود
وزبانش گرد هر آب بتعاز ییا بود
در برخ چادر فنگندی از حیان ییا بود
گاه دزدیده نگاه پر حیا زیبا بود
کار بخیسے از توابے باد صبا زیبا بود
بیگن راس ختن در بوریا زیبا بود
عاشقان را نجح و تخلیف و ملائیسا بود
عاشقان را سر جدا و تن جدا زیبا بود
هر چه آید از توابے مولی ترا زیبا بود
میر یا ایں فتد در شان خدا زیبا بود
انچه زید از تواز غیرے کجا زیبا بود
اد که خود حن شد گبو او را چهاز ییا بود
بلے نیازی زیدت نلذاد او زیبا بود
جمله مو موجودات رافتون می زیبا بود
گر خطا کرد م نه بچو من خطا زیبا بود
از قناعت نخوتم بر بوریا زیبا بود
نیک لال نے حمت حق را بھا زیبا بود
بندہ را هر مال تسلیم و رضا زیب بود
سع سلطان را مگر نال رسازی باز ییا بود
شقوق کوئے تو مرزا زنجیر یا زیبا بود
ناکلم از دست نگای ادعیا زیبا بود

اے شخوب اتر امپرد و فنا زیبا بود
بادشاہ مر ترا جود و عطا مریسا بود
گر جہانے را کشد تنی ادا زیبا بود
گر زمانزی نقاب نچہ را فگنی برش
چشم مست بگهی زیباست شوشی در فظر
بیکے عال افنا نے جا مل مروہ لازمه کند
عنق آش شد تناقل نیقطع دامین عشق
دوعی عشق اگر داری تحمل باید
بنخ قائل را دعا گویم که نگذر در گے
بندہ را باشد گله کردن خلاف بندگی
خود کندر تو مگر تهمت نہد تقصیر را
تو همه فاتی دع المرضد هم مخ عفات
پنجہ در پنجہ عشق داشت لذت پنچ گفت
رعش و فخرت شد تمام و فالہ عشق باش
گر بیگنی اشت ایکہ بیوستی بحق
چند ترسانی مرا اے زشتی اعمال من
نیکی ام بر فقر و بالیں بہر دلت نشکنیم
گر قیس بر حمتش داری چ سودا زار تقا
گر بیگری یا بخششی کار من شکر تو باد
غفر خا ہدثہ بندہ نالہ من پت تر
من نہ دیوانہ چویں ام ذلت گر دیما کنم
غاستن از حضرت داریت بو دختر گدا

بیانیہ چہاد ہم ربیع الثانی ۱۴۲۸ھ بعثام دیوباش ریفی چہنور عرض کردہ شد

نے در شہر شراب توہ
 دار و نہ اثر بخواب توہ
 فتوئے کہ کندہ شاب توہ
 فتن آمدہ در شباب توہ
 و میکدہ شباب توہ
 کفرست بحکم مفتی عیش
 ایں دیر ز لوث رہ پاک ست
 ز نہار نہ در شباب توہ
 در موسم گل مل ست فتحت
 کفران بود از شراب توہ
 ابراست بہ میں کہ حشم تائب
 کردہ تدھے برآب توہ
 گوم طرب و بزم مے نکنم تا
 بر خش بہار مت تازدہ
 بردست و دفت ورباب توہ
 بر خش بہار می رو د گرم
 صد تائب و در رکاب توہ
 توہ شراب گر ضرورست
 بشکن لشکن شتاب توہ
 پیمان بہ اذل بیٹے کہ بستم
 از شر کنم و ز آب توہ
 گر عنقر خم شتاب ہائی
 ز نہار کند خراب توہ
 نے در سکرات ریز در جلن
 آیدہ نظر حباب توہ
 در آتش با دہ زہر سو زد
 از غبیر د از گلاب توہ
 بوکیم عنقر جین ساقی
 از شربت و ہم ز آب توہ
 ز نہار ز چشم مت ساقی
 دزشون شود کباب توہ
 بہنیاد خراب خانہ حکم
 دزش آمدہ در شراب خانہ
 دزش آمدہ در شراب خانہ
 با دیدہ کند خراب توہ
 ترسید ز رشتی خود د گفت
 مہم کس کم کہ با ہو سہا
 کردہ ز پئے ثواب توہ
 من زال کس کم کہ با ہو سہا
 چوں نقش بود برآب توہ
 حقاً بھولے حور د عنقلان

بد ترا ز همه عذاب تو به
 در معرض احتساب تو به
 از جیفه و ایں کلاب تو به
 زیں بواهوسی ذباب تو به
 از زا ہد پیچ دتاب تو به
 زین دانش وزیں کتاب تو به
 از سلم ہمہ حباب تو به
 زیں صاف درود خراب تو به
 کرده ہمہ شیخ دشاب تو به
 از جوش جنون صواب تو به
 کو خورد نہ پاده ناب تو به
 با جام چو آفتتاب تو به
 بے خوت و غم عتاب تو به
 دادش مزه شراب تو به
 باشد ز تو فیضیاب تو به
 زدرے ہمہ صواب تو به
 اے عجز زاجتناب تو به
 اے وارث بو تراب تو به
 از دوزخ و از عذاب تو به
 من نی کنم از ثواب تو به
 از نیک و بد و حاب تو به
 ریگ است ہمہ سراب تو به
 بد بو خیال و خواب تو به
 از خوف و از اضطراب تو به

از خون ندامت و تاسف
 معتبر خودش ز تویه دنیز
 دنیا طلبان ہمہ گلآنند
 زا ہمگی است و قند جنت
 دستار بزر و ز بھی پید
 ہالم ہمہ جبیل در کتابش
 اسلام حجاب الاکبر انست
 صوفی بر یا که صوف پو شد
 صد شیخ ز من که از فرمیش
 از خوف و رجاء خطا سلت لیکن
 از تو به کا ذب و ز هر کس
 خوش او که کند بہ سایتیاک
 کرد انچہ پن شر کرد و انگاه
 لاعات نہ شناسد و نہ عصیان
 اینگونہ چو تو به کرده باشی
 حق گفت ہر چیز گفت لا ریب
 من کو نکنم دیا نکنم همیش
 از خواهش نصر و فرش ساماں
 ہرس کمند از گناہ تو به
 من بندہ وارث کریم
 بر جمیت او چو نکیس در دارم
 در بائے کرم نہ تاب جو شد
 خود رحمت او بخشہ گویہ
 تسلیم دلم یہ ذکر و ارت

بِتَارِخِ پانزدهم ربیع الثانی ۱۴۳۲ھ بِقَامِ دیوَاشِ شریف بِجَهْنُونَ عَرض
کردَه شد

خویشتن بینی جہاں رادرگماں انداخته
بِخُودِی از وسْتِ جامِ کن فکاں انداخته
برکنارای کشی کون و مکاں انداخته
عشقِ را یارِ مزمبازارِ عیال انداخته
گرچاپ غیرِ پرکس از میاں انداخته
از قلِ الرُّوحِ خودش طرح بیال انداخته
گخیال کشت اس سرنبهاں انداخته
سکاں او در درج قالبِ لعل جاں انداخته
بُت نانی کو دروں نے فناں انداخته
لعن ترا نی خاک در چشمِ جہاں انداخته
گر بگوشِ صاحیاں کس لکوٹ جاں انداخته
نورِ مهر عشق او را ز استیاں انداخته
حول او عقلِ قوی رانا توں انداخته
او مگر خود اخنوں پیش سگاں انداخته
بے خبر زیں کوبہ گنبدِ گردگاں انداخته
چوں پراز عجز شاہِ مرلاں انداخته
کار دیدش را بسوئے عاشقال انداخته
ورنه مرغِ عقل پر برآشیاں انداخته
عشقِ عریانی ثہیں در ازاداں انداخته
دل دریں دریاۓ ناپیدا کماں انداخته
شورِ محشر در گروہ قدسیاں انداخته

و حدت دکترت جلبے در میاں انداخته
شد احمدت خودش در مرات وحدت چودید
زنالمِ ہائے دریائے عدم طوفانِ عشق
پرسن حن ترا از حپاہ سرِ محتفی
دید در کثرت عروس وحدت بے پر ده
سرپرپہا نش بود در بود حبُّمل کائنات
چشم بینش کو رگردشکر او در دل اگر
محتفی درس در دل هر چند میتاۓ وجود
از لفختِ فیله میں شرمی انا الحق شد درست
خُنُ اترهت تو تیاء دیده شون جمال
از بنات وا ز جهادی بشنو و تبعی او
در شبِ حرث ترا خفاش عفتِ خسیره چشم
کے کشايدنلخے حکت گره از کنه او
علمائی چوں جا بلائی با ہم ہمہ جنگ وجہال
چرن گوئے افگنند ہر روز در میدانِ فکر
کے ملفرشد قول در معرکہ ادراک ذات
چشم موسائے نصار و تاب دید روئے او
رفعت عشقِ تست کو را ذل خلوت مید ہند
بندہ مشدمولی لباس بستدگی را از برش
طاً رفت دسی از موچ عشق برشد آدمی
دعوت سیرا بعشق و خلعت دیوانی

رند با صد شکرئے در جام جاں انداخته
 زہر حرمائی انا بادر کام شاں انداخته
 کز گرانی دل زین و آسمان انداخته
 دعوت جانی از را غلطت پو خواں انداخته
 فرش ریگ تفہ بہر عاشقان انداخته
 شاد شد چوں نگ برد یو انگاں انداخته
 رکم اندریشیدن سود و زیاب انداخته
 شہسوار عشق او را نیم حبّان انداخته
 گرفت اتیر بلا و امتحان انداخته
 عشق اوتا آتش شو قم بجباں انداخته
 نئے در گھستاں انداخته
 مادی کلده ہر آسمان انداخته
 سس نور روئے پر فوش برال انداخته
 فرق کفر و دین ہارا ز جہباں انداخته
 در سر سودا زدہ دیوانگاں انداخته
 تاکندا ز دست زلف مهوشان انداخته
 یک نگہ خشنہ بلکیش ہمگناں انداخته
 فتنہ ہا در دین اسرائیلیاں انداخته
 آں کماں گیرم چوتیرے بہشتان اتناخته
 میزباں چوں از بسط ارض خواں انداخته
 اقمه چوں از ضیافت در دہاں انداخته
 عشق طرح فترت دلداد گاں انداخته
 ظالمے برخ من صدقان و ماں انداخته
 لقرکش از ہوس کس در دہاں انداخته

سایتم در دست ساغرد عوت میتوار کرو.
 چفت رند عصمت قد و سیان پاک را
 ما توں موئے بس بار امانت آشپناں
 شوق ہانبازی بمذکع بردا کمیل را
 تاب ہمارے عشق کردی سائبان در کر بلا
 دست میدار دشہید شرکستہ را لطفنل
 ای از حب خودش ایدل که در بازار داد
 خود چہ لذت لذت بسل که در فترک خود
 دست بردل خود پرست دل بکنا یہ دپرست
 از مشاہم شعلہ برآمد و تن پاک سوخت
 صرص آمد در چین منفات ابلیس سخت
 ہم بین چوں در دستان جنوں باد سہ
 چرخ نیسلی پر دہ زریں انگنه چوں سیلیم
 زلف مصفح رخ پہیں در محفل توحید او
 تاب ان عنبر بیش فستنه چندیں بلا
 عالم در دام گیسویش گرفتار آمد
 مسلم و ہمند و ہمہ زنار و تسبیح شکست
 یک کر شمہ خود ز دست سامری در بر نہاد
 کار گردیں بند بہفت تاماہی تجھت الشرا
 مرغ و ماہی دیو دود مورو لخ مہماں شدن
 من دسلوئی زہر را ماند بکاش در شے
 سے اگر بخشد فلاں و شربت ار خواہی حرام
 از نگاہ گرم تیرے زد کزو ز خشنده برق
 اگرچہ باشد من دسلوئی شرع مادا ند حرام

نے زلیمیش بکام تشنگان انداخته
 محیت فرق دوئی را زمیان انداخته
 نگ جائے زر بجیب طا بدال انداخته
 زا هدال خشک دامن طیلیان انداخته
 من خبل مال امانت را تیگان انداخته
 زا هدال مست نخوت خوقشاں انداخته
 از کرم بر دوش ماتردا منان انداخته
 از همه ما یوس سر برآل انداخته
 ساقی مینا نه تیلم می باشد حبہ
 بویادش گرت صورت پر شدن سرت
 شرک باشد حق پرستی از هوا دل پر ہو ش
 چشم تر ز دامان باشدند و نخوت بدوش
 ناز او ز بید که سودش از تجارت حاصل است
 حضرت وارث گناہ من بمحبت میسر
 اور دارے جھوت بعلت لَا نفَّطُوا
 از کرم للفے کند بر بندہ بے مایکو
 فیض جو حضرت وارث شاہ این چہا
 گو هر ضمول ک درجیب بسیان نداخته

بَشَّارُ شَرِيفُ الْمُصْنَانُ شَرِيفُ الْمُصْنَانُ
 بحث نور عرض کردہ شد ایں مسکس حبے ایش جناب حضرت تے تیڈا دہ شد
 بکفرم قشقا از خاک درت باشد بہ پیشانی دگرمن مومنم حتا مرا تو دین ایمانی
 ندانم نیک و بدیا ہے ردم کا نزا تو پایانی کجو یائے توبے پرواست از کفر و مسلمانی
 ندارم ذوق رندی نے خیال پاکدا مانی
 مرادیا نہ خود کن بھرنگے کہ میدانی
 نہ کانا ز کعبہ میدارم نہ ازوین مسلمانی نہ از دیر و کلیسا و کنشت و جوگ درہ میانی
 پرستم من گے کو راست در کوئے تو در بانی مگر روزے بطف خود مرادیوانات خوانی
 نمارم ذوق رندی نے خیال پاکدا مانی
 مرادیا نہ خود کن بھرنگے کہ میدانی
 نشان راہ او ہم یافت گراز ترک سلطانی
 ترا منزل حصیر قصر و ہم الیان خافتانی
 بدین و یا بیان تخصیص تو جہل سرت نادانی

نارم ذوق رندی نے خیال پاکدا انی
مراد یوا نہ خود کن بھر نگے کمیدا انی

بنے نفس رندی فتن در شرع مسلمانی ندانی موجب تقویٰ بود ہم حرص نفسانی
پشاں اقتت ہر دشمن داز مکر شیطانی چرا کارے کمند حائل کہ بازاً یلشیانی
نارم ذوق رندی نے خیال پاکدا انی
مراد یوا نہ خود کن بھر نگے کہ میدا انی

رندہ اشتہ پرستے راخی ملے جود رحمانی یکے از قبطی کشتن بود مقبول یزدانی
ہمار جود حق دارد بدینگونہ چو ارزانی خیال نیک او بد باشد بلے از تنگت اانی
نارم ذوق رندی نے خیال پاکدا انی
مراد یوا نہ خود کن بھر نگے کہ میدا انی

یح راد نلاش عیش دنیا منج و حسیلی د گرد حپاہ نکر آختر بثستہ زندانی
نداناتا کبی ادر نکر این و آں پریشانی جننے کورہائے تاد ہدزیں قید انسانی
نارم ذوق رندی نے خیال پاکدا انی
مراد یوا نہ خود کن بھر نگے کہ میدا انی

جنونے وہ دہ تازیں لباس عحتل عربانی زآباداں کشم تارخت سوئے و شست فیراتی
برپناں ناکبی اپاشم بوجنون بیا بانی جنوں رہ بہر شود تاطے کنم طاہست بہ آسانی
نارم ذوق رندی نے خیال پاکدا انی
مراد یوا نہ خود کن بھر نگے کہ میدا انی

جنونے دہ سبکد وشم کمند از بار جسمانی جنونم و ششم تیز شردم کمیش قرابانی
لپمیک رانہ ہم فرصت دہ از فرط بر اانی ہنا نالس نجالت ها کشیم از گر انجانی
نارم ذوق رندی نے خیال پاکدا انی
مراد یوا نہ خود کن بھر نگے کہ میدا انی

غائب حضرت وارد شنہانی فات یزدانی صدائے کلخ ایوال تو شد ما عظم شانی
ہویدا بر قوا حالم چہ پسیدا دچہ پہانی ہو خاہم از قوائے مولیٰ تو نیک کو مصلحت دانی

ندرام ذوقِ رحمی نے خیال پاکدا مانی
مرا دیوانہ خود کن بھر بنگے کمی مانی

پنارنچ ۲۵ رمضان شریف ۱۳۹۸ھ بیفت

درا بھنگہ بھنور عرض کردہ شد

الشیکے دارم و دو چار ندارم من درد و جہاں جزو بکس کارندارم
یعنی کہ سر سجدہ اغیار ندارم شیطانم و نازم کہ جزا ز تو نہ پرستم
عُبُر تو ام مسیل بنزار ندارم ایاں بتوا آورد م د اسلام ندارم
بایاد تو ام صحت اغیار ندارم در جمع نصیب ست مرالذلت
من ایزد پر کینہ و قبہ سار ندارم اما سات خدا نے کرد و فیض حیمت
جز رحمت تو آیج خریدار ندارم کالائے زبونم کہ بیازار دو عالم
لب بند بیسیرم ہوں دار ندارم عشق تو چواز سترم نہ لشہیر پسند د
ورش چھستائے کہ بیازار ندارم نقاد من از سادہ مزاجی نہ پسند د
 حاجت بخدا با شجر و نار ندارم در نائرہ دل چوتاں نور تو دیدن
کز دست تو در روزہ ہم انکار ندارم پاس رمضان چیت بدہ ساغر بربزی
شوئے بنا سنج فونکار ندارم سلک گھر ریختہ ولعل گوش است
میلے تباے طبلہ عطا ندارم از نگہست گیسو چشم اتمست معطر
در حضرت تو حاجت الہمار ندارم ہر اچھے مرا دوں من ہست تو دافی
فرخندہ کہ من نفس طلبگار ندارم نے نے چو تو خود مصلح تم نیک بدی
جز حضرت وارت گریست خدا نے
با بانگ دف اعلان کنم و عار ندارم

ہتائیخ سال شوال ۱۳۲۷ھ بمقام چھپرہ بحضور عرض کردہ تسلیم

مباح عید بآب عنبر و صنوکردم
مثراب خوردم و با یار رقصها کردم
چستی سنت که از فرط بخودی خود را
صد از قلعه مینا بلند شد که جُدا
خداست بامن و مارا همین سنت غذرگناه
شدند زا ہدو عابد خراب زان بااده
په باده خورده ام از دست توکه صدر پیار
زفرط نشہ نپرداۓ نگ ناموس است
تو با ہمد و ہمس با تو هست فرمودی
کنی گرستے تو ستگرا ایجاد
سخای حضرت واردت علی ہمی بخشند
هزار بار فزوں زانکه آرزو کردم

ہتائیخ ذی الحجه ۱۳۲۷ھ ایں ہر دو قصائد مقام سیدن پور

بحضور عرض داشتہ شد

یعنی کے عزم منزل جانا مبارک است	حرام حج کعبہ ایمان مبارک است
در جان غلیبدہ خار مخیلاں مبارک است	از سر قدم کنم مگر ایں راه مط کنم
ایے شوق پائوں شتر پاں جا بک است	منت کشم ازوکر ساند بمن زلم
در راه کعبہ لمح جدے خواں بارک است	دل رہبرست و بانگ حمئی نلہ دلست

زین نامہ می جھوٹ بیٹاں مبارک ست
 در عشق ترک خود ہم عنواں مبارک ست
 بوسہ بخال زلف پر بیشاں مبارک ست
 صد فیشرت ز خار مغیلاں مبارک ست
 گر شد نیاز حضرت سلطان مبارک ست
 در راہِ شوق ایں سرو سماں مبارک ست
 دل پارہ پارہ جائے گریاں مبارک ست
 جانے کہ شد بپائے تو قرباں مبارک ست
 پرداشہ دار ہر کہ دہ جاں مبارک ست
 از بحر دید دیدہ حیراں مبارک ست
 در ذبح گاہ ضربت ہواں مبارک ست
 در عشق ترک ملت ایاں مبارک ست
 در ملت خلیل بہ انساں مبارک ست
 نجیکہ می کشند بیزداں مبارک ست
 ہر کو خرید نعمت ارزاس مبارک ست
 یوسف ہر لمحے دید زاخواں مبارک ست
 ارد بزر خیخبر براس مبارک ست
 گر قبلہ است دینِ اسلام مبارک ست
 تکیہ بلے بحضرت بیزداں مبارک ست
 در روز عیدِ صحہ فتراباں مبارک ست
 موسمے اگر فواخت سیلماں مبارک ست
 نہ مہب کہ بخطاست پیشایاں مبارک ست
 ایں لئنگی مرالب عمال مبارک ست
 در ہمچوں فصل کھشن خداں مبارک ست

شیطان سنت نفس کافوناں تو سوط او
 ترک خودی سجن بود فقر کسر نفس
 اے والے من کہ بوسہ نگے سیہ زخم
 در راہِ شوق قافله باشد اگر رواں
 جاں برفست زاد سفر جعشت را
 خویں کفن بدوش و بکفت سرناہدہ باش
 دیوانہ قیس پردہ محل ہمی در دد
 صد جاں دہند بر قدمت ماند اکنم
 بعد از طوات شمع رخت زیر پائے تو
 ہمیں وقت ذبح بحیرت جاں تو
 اے دشنه کند باش و بتدریج ذبح کن
 کار سترگ ذبح ولد در رہ قضا
 صد دشنه بلاکہ زدست تو میرسد
 در راہِ عشق رحم قدریم سست ابتدا
 از ترک جان و مال عیالش نمی خرند
 گر لطف تست قهر عزیزان ردا بود
 شو قم کہ کرد صدقہ نمازت اگر مرا
 محراب ابروئے تو مرا کعبہ مرا د
 ماراست انکاف بری آستان پاک
 من سر پیس حضرت وارث نہادہ ام
 من لا غر و ضعیفم و مجروح و ناتوال
 من خود کجا و سی مبارک بر راہِ عشق
 شکراست ایں کہ تنشہ بدریا رسیدہ ام
 در سائیہ سحاب کرم ناز من خوش ست

اے کشت خشک موسم باران بلکہ مت
ایں تلبیہ زمرغ غریخواں بلکہ ست
دادن سرد دیار بیتاں بلکہ ست
باید کنوں اگرچہ نیارید بر قدر دے
بیک من حضرت دارث است بول باد
عنان جاں دهند را واز تلبیہ

دویسہ

محبوس شب تیرہ کرده من و عمر را
غم مقتضے شدم مهجور و وژم را
با با دل فسہاۓ خود آینخت سرم را
در لرزہ در آرد حبگر شیر اصم را
کو آخته در گرسنگی سنج سستم را
در بندگی خوش گرفت سنت عجم را
از عظم بے اچو من آگندہ شکم را
آز ردہ زافاٹہ خوابے دل هم را
تد بیز غم خاستم ایں سنج والم را
پیغام بر خویش مکن دیده نم را
زیں رہ نہ تو افی کر رکی باب حرم را
قابل نا اگر کاش شوم بطن و رحم را
بلکت طلسہم شب پر درد و الام را
بنگر مشنگ لفتہ بیہودہ عنم را
آواز موزون بر سد گرسنگ اصم را
ماں بخش آید چوکشی سیب نلم را
در قبیل خود داشت اراوات امم را
جز فضل نہ را هست پریدار حرم را
ہجاء چوبیا کر دین جو روئم را
بندال ست شب تیرہ بزار تو چنین
شب بود کہ بخشناد دهن از درہ ایل
دیست سیہ فام کہ از رشیتی منظر
شنبیت کہ خونخوارہ ملک میش میں
یا اہر منے کو ہمہ پر کینہ غیض ست
زملا نے کہ چوں کو رکنہ کا رسیہ کار
من بودم و غم بود بزمائ کچنیں بود
دیدم طلب مشورت آنجا کہ وہ خیر
گفت کہ زبان بند و قلم شکن و بشیں
زین گفت بنے سود معشوق توانید
گفت کہ کنوں دست وزبان را بتراشم
ناگاہ خروش سحری بانگ برآ درد
میگفت خوشی امر فلکت دخواب سنت
بلکہ باند بخوش از خواب دخوشی
زاں خو تیرست آنکہ بدماجی مولا
مولائے جہاں ماکف دلہلنے دو علم
نے کب رساند بد ر حضرت وارث

خواندن نتوانی رقم لوح رسلم را
باشد که گلت باز کند چشم کر میرا
در دست گرفتم قتلم در حلقه رسم را
نے با غارم خواهیم داشتند جم را

میکوش که جزئی شد درست تو دادند
و بلینبل و کار و سراییدن بحث
بسنیدم دبر خاستم آمده مدحت
مخصوص ز مدح است کعن را کنم اعلان

مسیسلمه دیگر

در مجد توحید و فاقت المیرا
امشب مگراز لا نکن نشوق نیم را
اعزان خمیدن بدست گردن بزم را
مشاطنه جزویت تو لیلکے قدم را
گم کرده بکویت ہوس ذیر و حرم را
مفلوج بود پائے خرد ایل حکم را
ناکرده ز آغوش جدا کردن هم را
بر استیش تانه زلی ابر و نیم را
گه کعبه دیزدال و گهی دیر و صنم را
تاماج غہبیں جهد شود قدره یم را
بر قده ز حدوث است بخ جین قدم را
بنند شہید تو دگروش عسدم را
مشاطه حدوث آمده بیسلاکے قدم را
واں شفقت و آں پوریش نازد نیم را
بر نیاک بکویت فلکت د طبل و علم را
زلفت چل بنویم چ کنم توت ششم را
نشنوده ترا جیت که قال است اصم را
کز نفت د فزوں سود بود بحسلم را

بے آنکه درت قبله عرب را دعیم را
خمر بر در تو سر بحوال ایل هم را
ابے خراز اجر و قبولیم که کافی است
نے عقل کنا یدگره از زلف پیشان
از حلیه در گاه توهنت د مسلمان
جحت بند سلم ایوان رفیعت
در بلن جفاۓ تو بدو نیک د تو ام
هر گزند رسدا تا بهفت تیر معتدر
ہر آنچہ پرسنتم توی مقصود پرستش
گر بلن صدف تددت تو تربیتے کرد
در آینہ روی تمریست رُخ حق
مکن ز تناولی وجوب تو بقا یافت
آدائش با فی ازل ہست ز لفت
لطف تو فراموش د ہ طفی د مادر
خاقان بمنائے گداتی د ر تو
تا دیده رخت خود چ کنم چشم جیاں بیں
گیرم سخن حور د تلاکش شنود کس
مجnoon محبت بامیدے دل د دین داد

تیزیت در غیش تو چون هود فنیان است
دل بے عوشه دلوم و گردی پری
شکرانه دعایی کنم احسان و کرم را
با حضرت وارث مرن من خنده همیک
جزئی که تو ان کرد علاج اهل سقم را

در لاله مقام محمود پور به حضور عرض داشته شد

مرحبا یامن هم روحي ندا	خرفتدم آت یائی الصبا
محبّر عن حال بالقیس اسما	جیشینی با هدایه هم
انه لفاظ خبر فی خیر خطا	ساعی آت بشیر الرحمه
جیتما سلمی و کلاما جبرا	با برید احی متل لی رحمه
اهم الاغراض عن ذاک دذا	فل لی کلا وجسرا ما وفع
لاتنهی ایه يوم الجزا	ف قعنل کر ز لست آنذ کارها
شغل هجرن ست ذکر راضی	از ازاد ایام دصلت قصه
کرد از کثرت مرا از خود جدا	با زمکون از سر وحدت نمکتها
نے غص از عرش یا تخت الشری	گوز دیدا وز میکنش باز گو
حضرت وارث نهد هر جا کیا	منزل مقصود باشد بقعه
در لباس جسم آمد حق نما	ستکی عشر ش الله احمد
نیز از رفوارست دو لر با	فسر خواں از سر و قد بالا بلند
گر نظر اینجا ز شوخی پاکجا	ستی رفتار پا مالم کند
اضطراب عاشقا نشد مزا	نایت معشری اور ای بله

کر نگاہ ہے کرد صفت نہ بیا
 می کند بدست صدہ ہشمار را
 عقدہ مشکل ز دائل کشا
 کا لکش کردی پر بیان لے صبا
 بے گماں آں طاق و محراب دعا
 خنجرے کئے دار داں ناز و ادا
 خوش بخواں انکہ حدیث لا فتی
 کہ علی شہ دارث اور اسخا
 زار می گوید بمحنة والنجاة
 بندگی بندگاں خود تائجا
 بندہ را از بند دنیا کن رہا
 کہ خروج بزر تو عن علام نامزرا
 شدگنا ہاتم اگر بے انتہا
 لمنے پیدا نباشد زیں سوا
 خواہ بخشی خواہ گیسری بر خطا
 خود سلم از تو تسلیم و رضا
 ہمتے بخفی چو داد می اب تلا
 قصہ ہا ز چشم فنا نش گبو
 چشم سست اول کشند عابد فرب
 باز گواز زلف چپاں نارہ
 صدول ما بید لال بر باد شد
 باز گواز ابروے خندار او
 با حشم ابرو کجہ امذکان
 گوز بازو ش کہ بازوئے علی سست
 باز گواز و ست بخشدہ کہ ارش
 بر در و ارش ستادہ بندہ
 بندہ خود کن مر امولے من
 باز حشر از دست نفس میدی
 طاغی سست دابق سست و جملہ عیوب
 رحمت تو بیشتر بآشد بلے
 جز در تو هیچ در غشیخ فیت
 گر گریزم از تو ہ گریزم بتو
 خود خلط غفرین لطف و قهر تو
 جملہ از تو جرم و قہرو ہم عذاب
 آخر الدعوات یا مولی العبید
 اشتتر فی انت لک ماما

پندرہ ۵ اگر ۱۴ محرم سالہ بمقام سندیا بحقور عرض داشت شد

فرعون کے نمرود بودا شد داد
 از حکم تو بیرول نشودست نهاد
 در عرصہ عالم ز تو صمد گونه فساد
 انباز ترا فیست نمارتی اضهاد
 سر ہر ک کشید از تو پستی افتاد
 از همیت ولزہ بکسری و قباد
 بازار وجود و جہاں راست کشاد
 مارو تو در فن فشریبے اُستاد
 قانون نہ ترمیم نہ عدل سٹ ناد
 ویں طرفہ کے الزام تو برابن زیاد
 حاشا چہ وجود یکہ ہمہ داو بیاد
 چوستہ بواز غم فرقہ آزاد
 از خود خبر کے نے زمیگانہ باد
 از رحم برین بکے نیک بیلا
 یادم نکنوں مور دھنیل نہ سعاد
 ایں طرفہ وجود یکہ مبن جود تو داد
 لطف تو مرادر تن خاکی چونہاد
 بالا رقیودات جهات و ایقاد
 در بند وریں دام فرب سب صیاد
 انصاف برد خود بخدا الزہ داد
 فریاد کشت تخت چو از بام قاد
 اینم پ سفر راحله ام باشد وزاد

اے آنکہ تراس کرش و طاغی و مغلاد
 والم ہمہ مجبور تو باشی جبار
 نام تو مصل آمد و کارت جلال
 کبر تو نہ شرکت نہ سعتاں خواہ
 نخوت متکبر نہ پسند دا ز غیر
 اے شان جلال تو اعلی دادی
 آنچا کہ توئی یعنی نہ شاپد بودن
 مد پرده تجسب چہ بلاہ داری
 خود فتنہ بپا کردی والزم نبیر
 ہفتاد بن از آل پیغمبر کشتی
 مثت نہی بر من کہ وجودم دادی
 من در حرم ذات تو با تو بودم
 مدروش ز جام احمدیت بودم
 صددائے کہ از خوش بریدی مارا
 صد حیث وجودم کچ غفلت آورد
 نہ اسند عزت بلوپت فگنه
 اں گوہر پا کم بکثافت آلو
 مرغم کہ پریدم بغضاۓ ذات
 اکنول قفس تیگٹ جودت و ننم
 نعمت بود ایں گونہ وجودم کہ بلا
 ہم زمینت دی چو پستی ننم
 لفظی کہ حسرہ بادی راہ ہست تب

عقل سست کر زنگ بام المکرد
 حق تلخ بود مگر بحق میگویم
 اے دارے چه غنی بن جسمای خوبون
 خاموش محله کرد نت از حد گذشت
 غوغائے فضول تو نسودے وارد
 جز حضرت وارت که بداد تو رسد
 بر تیج کنوں نامه و بر خواش شعرے
 پیش که برادرم ز دست فرماد
 گوئے خروم دادی دصیت کری

ناکافش خود در دم روز حصاد
 انعام تو جلم حسید ساز نزاد
 فریاد زدست تو خدا را فسرید
 خم بردر وارت سریلیم تو بار
 هشیار نه زین پیش حصول احوال
 چوں او نرسد خود ز که تیخوا بی داد
 از سعدی شیراز که میداری یاد
 هم پیش تو از دست تو تیخوا هم داد
 دیگر بشیش خاصیت بما آدم زاد

حیف لے کے که جلوه نیز داں ندیده
 در سبده خلیفه حق عذر العیاذ
 افسانه غلط ز خط و خال او گلو
 رویش ندید گربت ایمان سلامت است
 نقاش چپی نہ صورت جانان لعچپیں
 دانی نه موجب دل و دین تاختن بله
 کردی در از قصمه با غ بہشت را
 لمخی در حیف ترا ترش روکند
 پوست بیا بمصر بخشد عزیر شو
 اے دیده آنچه دیده یعقوب شو سفید
 واعظ حدیث آتش دوزخ چه میکنی
 بنگر جمال حضرت وارت چشم شوق
 حق را مگر بصورت الساں ندیده

سپهہ دم کھد خشید آفتاب طہور
 فروں شب زلیب شرق د توکردا اثر
 خام ناز کنی سوئے شانعتان لعما
 نزدلِ حمت عایست برخواص دعوام
 حِ رآفتاب جمال توجله فگن شد
 مگر چو پسرو میداشت چشم کوتا بین
 چ سائے که ہمه در ہوائے معبودے
 صلوٰۃ خیر من النوم با صدار وداد
 کے بہ فرأتُ الحاں قرآن ہی خزاند
 مدلے ز تلکہ در معدے بلند شود
 روای بدریہ بر مهن بست ناقے
 رو دبوئے کیسا جماعت بن تاب
 گناہ گار نشستہ جمال نور تو سیر
 خارستی شبادر د سر مرید د ہ
 دریں زمان ہمہ مردم بلکار و بارہ دند
 من و خیال رُخ پاک حضرت ارش
 گھے زدت بلندش تصویرے دارم
 پدید تیرگی از فنکر زلف مثیلینش
 گھے بسیاد ہمی اورم صفت هرگان
 بیاد ابروئے خدار دل بدر د آید
 خیال کافری چشم فتنہ زا دارم
 چہ باده است دریں دوپالية ساقی
 چ غفرہ ہاست دا برد و چشم قاتاش
 گھے دروئے منور خیال می بستم

ز دید دیدہ اہل لفڑ شود پر فور
 بفتن خانہ دُنیا رسی ز منزل دوو
 نتاب غیرت محبت نگنہ از رخ دور
 پہنیک کارچہ بد کارچوں خداست خود
 رو دز طلعت اہل جہاں فروع شعور
 دہ بہ شمع بصر گر شے کمال ملہور
 چسلم و چہ نصاری چ گبرو اہل زبور
 موذنے ناذاب مگاہ مسجد معمور
 کے بزم زمہ نجیل و کس پنځہ زیر
 رسیداہل پرستش که از رمتہ در دور
 دواں بشوئی حرم رفت مومنے مخورد
 سیح ابن حنداب ربان شاں مکہ
 ستادہ ٹا بدے از بہر فور چوں مزدد
 دجام نخوت تھوئی ست ناہی مخورد
 بلا کشان محبت بدر د خود سرور
 بیار صورت اتم دلم ز خلق نقرور
 بیاد مسکی رفتار گه شوم مخمور
 چشم خیرگی از یاد جبته پر فور
 دام بردل ہر دوست و شمنان حضور
 یئے که ضربت شمشیری کشد رنجور
 کرد خنہ کرد بایاں و ہم بیں فتوو
 پیک مگاہ جہاں را ہی کند مخمور
 که جن فرید و انساں پری فرید وحد
 مراز مصحت پاک ست یاد سورہ نور

نه مکن سست برآں چشمِ حیات عبور
 که اصل او بود لیک فضلہ رہ بہور
 تبے دل صد غمزدہ کمند سرور
 اشارہ آنکھ خوشی صواب خود بخنور
 دو صدا داؤ ہمہ فتنہ ہئے صحیح نشر
 ز نور بہر تحلی حق چہ نیبا طور
 مگر زکوری چشان خویشن مجبور
 نہ نور اہل بصیرت بچشم ماست عبور
 نہ راست گفت مگر ان سعیکم مُشکور
 گلہ بباد در آمین بندگی سوتور
 مراد ہئے دل خویش کردہ انہ تذور
 پوک رحمت و عفو تو دارو م معذور
 مگر ز جشم من شپڑہ بو دستور
 جو تو بآیت لا تقنطوا شدی مامور

بذرگ آں دہن تنگ قافیہ شدہ تنگ
 حلاوت خنس را مثال نیست عمل!
 برآں بیے کہ زبرگ گل سنتا زک تر
 بوقت خذہ دو رنگ برش کر دن
 پہ دل برے نہ تیلی یک دامت فتنہ خلن
 بشون سدر مصنف حسکیم ارنی گو
 خیال کردم دبارو گر خیال کنم
 نہ مکا و حبلوہ حسن نظر ہی آید
 چو کو سیش من بیجا، ماں گاں باشد
 خوش باش، دلابندہ راز صانیزید
 کہ بندگاں بدر پاک حضرت وارد
 حبندگواہ کہ ایں شکوہ امقردشت
 جمال ہوش ربانش چو افتاب عجل سست
 امیددار کہ ایں خود زن بخبری سست

عطا یے حضرت وارت بہانی طلبہ
 بگیر، ایک فضلِ الہ را منشور

بيان سارجامادی الثاني شاهزاده مقام دیوان اشرافین بحقوق عرض اشتبه

قصیدہ نبی میر

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ كَمَا يَسْتَغْفِرُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ يَا مَنْ أَنْتَ أَنْتَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ الَّذِي لَا تَخْذُلُكَ سَنَةً وَلَا نَوْمٌ يَا مَنْ أَنْتَ الْحَيُّ الَّذِي
تُهُى وَتُهُبَّيْعُ وَلَا تَمُرُّتْ يَا مَنْ لَذَاهُ إِلَّا أَنْتَ كَلَامُبُودٌ وَلَا مَسْجُودٌ إِلَّا أَنْتَ الْأَحْبُوبُ وَلَا
مَطْلُوبٌ إِلَّا أَنْتَ لَا مُوْحَدٌ وَلَا مَقْصُورٌ إِلَّا أَنْتَ إِلَهِي وَمَوْلَانِي أَحْمَدُكَ حَمْدًا كَثِيرًا طَكْرَاثَ
أَكْلًا كَمِيزًا كَبِيرًا اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ رَبُّ الْعَالَمِينَ.

اکلام کے نور یزد داں رئے تو
 سجدہ گا ہے او لین و آخرین
 زندہ حبادیہ چوں خضر و مسح
 من چڑا نم کعبہ و بُت خانہ را
 دل وجہی سوئے خود از ما سوا
 اے عَلَّانِ خلت درقا بُوئے تو

قصیدہ ملکیہ

از ذوق دل نفرہ کناں متانہ ہر پیر و جواں
 باشد خوش عجلو در ہر دل و برسز باں
 شوق سوت اخبارا ہب رغدہ بادی ما گمراں
 از بخودی بزرگ گردہ کالے شوقت مل اماں
 شد سامبان و ناقہ ہار فصنه تا منزل روائی
 دل نزیں و سما سماست از طریق طے کیاں
 برکس کالے میکنداں نشتر دیر انگاں
 دلہما تاع تا فلمه منعی از سود و زیان
 نے قافیت لارکس و حشت ولیں کارواں
 باشد نہ لعل و اثر گوں بینی گراز گمے نشان
 تصویر حال امضی ہمت لگی سراز پسنی
 آں قدوة و سرتیج راعی گفتان آدمیم جل
 برستل شد پرداگی خود ایں جنون عالمان
 صد پچھو مرد خوب را میند چاہ امشان
 دشنه نہادہ برگلو در عشق ستاک جہاں
 لب شنہ راحنی برمای سیرابا ز شوخ و نان
 صد جا بجا نے میلہا یابی نشان کفتگاں
 باشد بدر گاہے گند گردادا تاج شان
 نعمت گویں رنج و بلاؤ ز دوستان و دشمنان
 ایست گام اولیں احرام ع عشا شان
 خواہ نہ منزل نے مقاستہ نہ جذب اساتاں

زد بانگ رحلت کارواں ہبیاراں اے ہمہاں
 در فافله ہر چار سوا آمدنے اے جسلوا
 را ہے ہمہ خوف و خطر ہم و حسد و بے خبر
 نفترست اینکانادہ رہنگ خدم نفس ته
 درستی شون افتبا بے منت بانگ جسے
 نگ کہت الماس با پارش و پر آماہسا
 خارے چور پامی خلد سودا فزول ترے شود
 آماں پاؤ آبلہ در راہ باشد راحله
 درہ نہ مہلت یک نفس از پیش رو اثرے تپیں
 نے درہ اہل جنون خد نقش پیاے رہنمہ
 بینی مگر صدقہ شنہا از مانی سلک تھنا
 جاکے پہ بند حلق را بردار شد معراج را
 بگرفت از فرزانگی سر درہ دیوانی
 بینی گئے الہب ما ہم پیسف و یعقوب را
 جائے غلیل و پورا د فرمانہ اس جنگبو
 بینی حسین کربلا در و شع غربت مبتلا
 کشند در راہ و فاصد مرد رہ رلبے خطا
 کرند عزم ایں سفر بیاک و بے پرداز سرا
 احالم ایں رج کن دلا برتن روائے ابستلا
 بردار دل از کبر و کیس کن لعن بردنا و دیں
 شد سلک بیڑا گند از ناست وکع بے خبر

بیند مگر دوئے کے الگہ کے شتن شادیاں
دستِ یک ہم کشاد خود بوئے خود کشاں
فتن نہ آمنزل برداوتا نباشد ہر ہاں
یا حضرت وارث طلب درستم با صدر طرب
فاغ زہر بخ و تعاب ز جان و دل بیک غان

اے حاکم کون و مکاں فمازدائے نہیں جاں
بواب تور وح الامیں برآسان طبلہ نشاں
در محیت ناں خدا بالا ترازو ہم و گیاں
اے تاجدار اول سیا سے مگر وہ عاشقان
اے مرچ نو و کھن اے مرکز دور زماں
مد ذات حق خلوت گزیں داده دو علم رائیگاں
جذب تو شدم غوب دل دل اسے مرکز کشاں
چوں منیخ دنیا رو درم افلاس گرد بے نشاں
ہام قلندر را شرف ذات صورت بگیاں
اے سیندھ عالی نسب سردار والا دو ماں
اے زور دست مرضی اے فاطمہ لاجان جاں
اے یاد گار بخجن خلقت نہیں پاک شاں
استاد ہر فخ و دلی در در سگاہ ناسناں
اے مامن و مخلی من اے الک ما بینگاں
بچا بہ را چاہہ گرے اے حامی ما بیکاں
کوریم مارا رہنا اے ہادی گم گشناں
در خرم ننم آتش زنی در لستم نورے فناں

لیکھناہ خیاں اے بادشاہ دوجہاں
لیکھ سلطان دیں تخت تو بہرہش بیریں
لیکھ ناں خداستا لار مردان خندان
لیکھا صفا اے بادشاہ القسیا
لیکھ غوث ز من اے نہ شمع انجمن
لیک تلب العارفیں در حلقوہ امسندشیں
لیک مطلب دل حسن تو شد محبوب دل
لیک اے بحر کرم جود تو بار د برا مم
لیک نخیز لطف اے دیا کیزہ صمدن
لیک عاجی لقب فخر عجم شیخ عرب
لیک دست خدا اے نور حیثیم مصطفیٰ
لیک مرد پاک ن جان حسین و ہم حسن
لیک وارث ملی نور حق از تو غبلی
لیک آقلئے من اے والی د مولاے من
لیک منظر ساز رحمت حق مظہرے
لیک آنحضرتی اے آفتا بکسریا
لیک مہرو شنی لے دست گیر پھوں منی

لہ حکیمک باد جود قوت میں بذاب نداشت باشد عق تعالیٰ در دصف حزب بکھی فرمایہ دکان میدا جھوٹو بیا من المصالحین۔

لے دار و نے در د جگر نامم تو ما ما عزیزان
در خوبی دن ازواد د لداد تو مه و فیان
اے کرد ه از خلق بکو تیمہ رام و میشیان
دو زان شراب ب مشکبو جو بعد بکام تشنگان
لے دار ش اسرار عین خانم بیان مابین
بیک اے تو کنم در ق از تو کنم از دل فیان

فہم د خرد د ہم د گان نایافتا از تو نشان
دریائے نا پیدا کراں این زامواج زمان
کس در حرم دیت عیال در دیر یا پک نہان
نان تلوں شد عیال گلے چینیں گا ہے چنان
خود مصد روشن توی اے منظر غود در عیال
بر آستان بر انگند جب دیل سدرہ آشیان
با شد خوشی زیر کی اکن زان نالمقاں
روشنتری از آفتا ب از چشم من نہان
تو کئے رخ او بگری او ماہتاب و تو کان
علمت حضوری بے سخن بیناے پیدا و نہان
جز تو کد داند شان تو د گیر نباشد راز داں
دیگر نہ یا بسندہ ترا عالم ہم جو بسندگان
از عجز خود سر کر وہ خم شن کر د لکب من نہاں
تو باشی و حیزے نزیں تو بودی چنپے نزاں
باری ست مکم نا تو د بھر و بربافش و جان
نصر و عب ہند عجم بر سفرہ عالم سماں
در حسن خود چا ساختی خود سوز جان عاتقان
تو باطنی در جمل شے معنی چو در صوت بیان

بیک اے نکو سیرے ہر معنی اپاره گر
بیک اا در بآ سستی ہر دوست دا
بیک اے ہم زندہ خو چاک دلم را کن رفو
بیک اے تو شید رداے ساتی نے در بیو
لے دار ش اسرار عین خانم بیان مابین
اکنون لگر د نم در ق از تو کنم از دل فیان
اے در تو قیسیر د بیان مہر خوشی بر دل ایں
بے ذات تو پاک از جہاں ملکی ریش قید مکن
بے آنکہ بنام د تاں داری نشا نہا در جہاں
اے مد حرم از عابد ایں مستان در دیر مغاں
از قید ہ مصن توی غیر از تو باطل حق توی
کوتاہ پرو از خرد کئے نا با وج تو رسید
انجا خرد را خیرگی حیرت فرا یہ تیسیرگی
غم شخ تو شد نقاب آمد نہور تو جا ب
اے چشم عقل سر سری بگذر ازیں خیرہ سری
بے عارف خود خو شتن اے واقع سر و علن
اے گون ذرفمان تو مالم ہمہ بر لان تو
اے بود پا مسندہ ترا جز تو نہ دانستہ ترا
وصفت نیا یہ در قم بیرون زیارتے قلم
اے جندائے او لیں ب فناۓ آخریں
طاغی و مرتد رام تو سرکش نہ کس زا حکام تو
گستردہ خوان کرم در د عوت چپندیں ایم
حسن بنان آرائی آتش بجان اندا خستی
ختم و صراحی جام دئے چنگ در باب عودتے

گرها بد و گرها بثے برہر دلطف باوداں
دست من واین اسنه انیم سروایں آستان
درخول غودوہ مانه اے قوت بہنا تو اس
در ذات گن ما را نهاب اے انھر از جله عیاں
تو باتی وس بیو جو دلے وارث کون و مکاں
از چنگ کن شرح سخن بکشے معانے بیاں
بیرون کلام از فهم من مطریشون تو نمہ زن
جایے و گر لبرن زده تقوی کنوں ہٹاں ن
قص دل طب ستان بائے وارث پریناں

تودلبری و جاں ستان دلداری د آرام جاں
یوسف نمادر و هسری زیباتری در گلر خاں
مستی تو در ہر ملے مست تو ہر پیر و جواں
در طوف گرد فاند ات خوشید و ماہ و آستان
رنما را مجھون نو محشر بپا دار د گماں
کو رے کند ریدہ درے خیرہ ازو بیند گاں
صد نو گرفار آمدی از زاہد و از عابداں
ویرانست آباداں تو یعنی که دین مومناں
باشد نه تیرے ایسا چنیں نے تیرانداز چاں
ئی ناشت در کمیں فریاد نیں غاریگر اں
زہرہ بقص مشتری و مها بست زاہد اں
ربطے بیان جاں و تن نعل لب شکر فشاں
انجار و استمرا جها یا غمرا نے جا نستان
از دلبرے صد سازہ در عشوہ اے جان جاں
اکنوں چ شد احان تو هستم من از بیگان گاں
از مریع خود غافلے گم کر ده راه رہروال

بنت نخواهد باخته با یه قدیم از حاویتے
کبھے پسند مومنے در دیر کافر سا کنے
نفس اسست بدتر و فحشیه لعذاء مارا باشے
این هنی د آتم د گماں باشد یه لغفر و زیاں
بنکن ز دست لطف جو دایں پروہ پندرار بو و
بیرون کلام از فهم من مطریشون تو نمہ زن
جایے و گر لبرن زده تقوی کنوں ہٹاں ن
قص دل طب ستان بائے وارث پریناں

ایت در زمان بد ایں غنوار حال عاشقان
ایے ماہ چسخ دلبری در بزم خوبی سروری
ای رنگ بونے ہر گلے نالد ز تو ہر بلبلے
تو شمع و صد پروانات عالم یہ دیوانات
بر قامت موزون تو خلن خدا مفشنون تو
روئے تو مہر خاہے از فور در پر وہ روئے
از زلف دامے گستربی نادر کمند دلبری
فریاد از چشم ان تو ازادست ایں مستان تو
مگرا زنگاہ شرگلیں بیل کن کا و زمیں
نیکے نگہ سحر آفریں رکج کر ده ابر د بھر کیں
کر دی ننگاہ دلبری دیوانہ شد عور و پری
اعجاز عیسیے در سخن حرثے دہ جاں رہدن
دلہا شدت آما جا ایمان و دین تارا جها
باود ستانت رازہا عاشقانست نازہا
بادست آں بیان تو گفتمن منم خود زان تو
و انم منم ناقلبے از مسیدہ خود جاہے

پائسته نفس دھواز باد و شہوت سرگلاب
 خدر جمیت تو برسم پیش از گناہم سایبان
 دارم نہ ساما نے جزایر جمیت شفیع عاصیاں
 اے جان من قربان تو مارا بدگاہت رسان
 از پردہ محمل برآ آئے سبے هر کار داں
 از ردئے خود بر قع کشا بے بزم آرائے جاں
 پرسی ز بیماراں نہ چوں آئی نہ بر بالین شاں
 تیراز نگاہ پرستم ایدکشیده چوں کماں
 از چشم تینے آخته بسته کمر در قصر جاں
 بالفت دلها باخته سر بر گفت ما بیدلاں
 تارخت زیں منزل بدم برمک عشقت دواں
 تا جاں دھم بر بلوئے تو ازویں تو دل شاداں
 سودائے کس در ہر سر لئے تادہ ہر گل بر در
 دارم نہ جزو ارتسمے افتدہ ام بر آستان

سرتبا پا جرم و خطایشاخته حق از دغا
 باس ہر اے دوالکرم خود کرده لطفت توام
 یارحة العالمین بر کرده ام اندو گلیں!
 من بندہ ام زال تو پور ده احسان تو
 بجزون تو شاهد گدا پر ده نشیمنی تا کحب
 بر عاشقان ناکے جانا چندا ایں ناز وادا
 بر خواند بر توکس فسوں یاختبے مہری کنوں
 آردنه گر مہر و کرم از گلیں در آگه از درم
 از مرخ نقاب انداخته از ریفت دلے ساخته
 با صد سلاح آراسته بر ما تو شکر تاخته
 نگ از تغافل آدم بروزن بسر تیخ ستم
 مردم دریں سورا کے تو بنا رو خ زیبائے تو
 سودائے کس در ہر سر لئے تادہ ہر گل بر در

قصيدة حمزة الجعف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سبحان ربي رب العزت عما يصفون وسلام على المؤمنين لا الحمد لله رب العالمين الله ربنا صل على سيدنا ومؤسسنا محمد النبي الارقى العربى البطائح الملكى المداني وصل الله رب أهل بيته الطاهرين المطهرين وعلى اصحابه أجمعين إلى وملائقي أسألك أن ترني في كلامك اتباع رسولك الكريم صاحب الغلى العظيم وأن تهبني موعدة أهل فراسته ذوى الطف العظيم حصوصها حبطة ابن عمك رسولك فرج البشول أبي السبطين السعيدا بن الحسن والحسين عليهما السلام إلهي و مولائي بلغ سلامي إلى اعتبة سرر ضئيلة ذي الفضل والشرف شحيحة التجف برحمتك يا أرحم الراحمين السلام عليك يا أسدنا الذي الغالب على ابن أبي طالب سلام عليك مني ومن الله ومن ملائكته ومن المؤمنين عليك وعلى النبي واله سلاماً يورث موعدك وموعدة زوجتك الطاهره المطهره سيدنا النساء أهل الجنة وموعدك وعيده الطاهرين المطهرين أجمعين ط

سلام

السلامُ عَلَيْكَ يَا أَسَدُ اللَّهِ الْعَالِبُ عَلَىٰ إِبْنِ آبِي طَالِبٍ سَلَامٌ عَلَيْكَ فِي
وَمِنَ اللَّهِ وَمِنْ رَسُولِهِ وَمِنْ مَلَائِكَتِهِ وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ النَّبِيِّ وَاللهِ
سَلَامٌ مَا يُورِثُ مَوْتًا تَكَوْنُ مُوَدَّةً تَرْجِحْتَكَ الطَّاهِرَةَ الْمُطَهِّرَةَ سَيِّدَةَ النِّسَاءِ
أَهْلَ الْجَنَّةِ وَمُوَدَّةً فَرُوْعَانَ الطَّاهِرَينَ الْمُطَهِّرِينَ الْأَجْمَعِينَ -

اَشَّلَام اے ذات تو ذات شفیع المذنبین
اَشَّلَام اے نام تو نام خداۓ عالمیں
مولد پاک تو آمد فقبلہ گاہ مسلمیں
روضۂ تو بر تراز کرسی واژ عرش بریں
اَشَّلَام اے رفت شانت بروں از فهم و دهم
ذات پاکت اہل ایمان را پوچھبل التین
دُست در دامن تو حکم زده ایں خستہ جان
مرسلامت میکندلے رہنائے بہروال

اَشَّلَام اے باب عَسْلِمِ رحْمَةِ اللَّهِ عَالَمِیں
چوں توی مسند نشین درس علم مصلحتے
ادایں لفظ عن تو خازن مقصود حن
از تلمذ گر شرف یا بدکے در درس تو
جذادر مکتب عام تو اے بابِ العلوم
طفلکے بالوح سادہ آمد ایں پیر طاوم

اَشَّلَام اے سرفراز حسلقہ آہل عبَّا
مرتفقی دفاتر مدد و حسین و هم حسن
بہر انہار لمبار حساندان پاک تو
خانمانے در جہبَان باشد نہ چوں ایں دوام
غلق و غلن شان نکو مصداق دی اتنا
پاک شخص پاک ذات پاک کار ایں چارتا
آمدہ اندر گلیم پاک فتوڑ مصلحتے
شاہ صادق پتھر پر شما دی خدا

بود خلقت پاک از هیب خنی و هم جمل
خانہ پاک خدا شد مولد تو یا عسلی

آن دام اے شیر بز دال اے عسلی مرتفعه
آن دام اے در شجاعت مثل تو نا مکن است
آن دام اے مردمیاں خبیغه روز و غا
آن دام اے معنی و حی خدا در ذات تو
آن دام اے خرچ قرآن اے دل مقتدا
آن دام اے داقع اسرار توحید خدا
ما ہم کم کردہ رہ تو رہنمائے گمراں
راہ حق بن امر اتا منزل عرفان اے امام الادیار

بسته در خدمت کمرها بر در عالی جناب
تابع حکم تو دور آسمان و آن تاب
با زگرد از برج خود از حکم شد گردن متّاب
بود حکم سیماں بس ہمیں جن و پری
علوی و عسلی ہم در حکم تو یا بو تاب
چوں فرشته می کند بر کسانات صداد
مرکشی از حکم تو انتغفار اللہ قهر رب

آن دام اے پاے تو بردوش خیر انکانات
پک کرد از حبس او ثانی کعبہ را چوں دست تو
نافی غیر ثبات حق را در جهان دادی ثبات
اہ بینیش را بجز از حق ناید و رشید
تازدی ضرب بید اللہ پاره شد لات و منات
یافت از نیروے تو توحید حق از تو حیات
ناش کردی را ز لالا اللہ را بر اہل حق
بر کنادی چوں معا بائے اسماء و صفات
پرده پسندار ما از چشم نا بینا کشا
گلم کنم بود غلط از شرک یا بزم تارها

جهنہ با ایں سر بلندی زینه را ز بام تو
نامہ با ایں حسن اعلی اسپ را نجیام تو
له در وقت و عنان قاره منبع و نظر
فازیان لشکر فیض وزرا در تشنگی
آب کو فرمی و ہر جو جناب دھبام تو

نام تو در جگ تین عکھت یاعلی
نفره جگ یلان لشکر علی

ثان ستدی ز وصف رحمت تو منجی
خرقه اور دواہ ائے ترا با خود نبی
پاست بر بالا تے تو شد خرقه عن یاعلی
تو لغتی من کنم مخلوق راست بدی

کو ستار العیوب از رحمت ولطف توی
در شب مراعاج از درگاه بیزادان جلیل
اشتالا کرو چون اصحاب خود را امتحان
چون ہمہ آں خرقه را دادند کارے حسب حال
صلام از ماختا کاران ایں ین میں
ہبیہ درگاہ پاکت یا شفیع المُذنبین

از ازال شدتا ابسلم لدنی زان تو
سابن ولاحت ہمہ بیزہ خورد نیں خان تو
جرمه از صدیق اکبر یافت کو سلمان تو
مصطفیٰ من کنت مولا که در شان تو گفت
جذالے ذات پاکت فخر اینیا
لے امام اصفیاء مقتداً او لیا

نانه حب تو چب مصطفیٰ ایکھبا بود
صل ایمان ست حب تو وحب مصطفیٰ
ذانکه بر کن دلایت مقناییں بر پا بود
شرح قول مصطفیٰ ہم زیں سخن شد آشکار
وامے من در دعویٰ حب علی مفطرت
ذانکه دعویٰ دیگر داشبات دعویٰ بگیرت

علم شرح اند رست راں در صدقه تو علم لمن
معنی از عترت بیا موزیم وازن شان سخن
کار کردن در دلایت در نبوت کن کن
چون گرفتم دان ثقلین اتنی مُؤمن

الشام اے ذات تو مصدقان ای تارک
ل فقط ثقلین ست قول مصطفیٰ شر حق چپیں
اویسا ما کا شر عمل و انبیا را امر و نہی
آیت قرآن و عترت گر گوید راست گفت

نماش اس فخرت و قرآن
گر تک ادھار دی بنا نہ دروغ

کلام اے مور دوستی خدا نے دو جہاں
لیب بعثت ہنگام اجوم مشترکیں
الل اعلیٰ ارایت شد آیت فتح نظر
نایت آفون بالند رفتا یہت آشکار
دامن طبع مرآپر کن تو اسے شاہ خنا
لا کج باللہ شیما بر زبان ایں گدا

کلام اے از رفت تا باں فروغ کبریا
می پذیر دمہر و مہ از عکس روئے تو خدا
شکس دروے جمال حق ہے بیند چشم شوق
زاںکو وہ اللہ دار دعسی و جہ علی
گفت دیدروئے پاکت را عبادت مصلحت
سی عابد در عبادت سی ا در شوق دید
زال دید عرفان ست دید روئے پاک
جلوہ بر چوں منہ ہم یا می رہی فذ

کلام اے صاحب فران تو کشف الغطا
یگران دانند تو بسی نیچشم تیز بیں
بلم تو نے از ساع و نکریا و ہم و قیاس
زن در دید تو ناید از کشو و صد حجاب
علم تو دیدست دیدت دینفس جلوئے
بے یقینی میکند اور ان صد اسفار طے

کلام اے آنکہ با تو از تو خش افس یافت
و افضلے بے جہات و در مکان لامکاں
بہر فوج خشن شوئے دوستے شد پدید
نہ آپو بلند و منصب عالی کلاست
معطفہ ہوں در شب معراج بالا تر شناخت
و حشت انہ چوئی غلوت سلائے یار داشت
مطعن شد قلب جوں آوازو دست تباخت
منزل خود و فنا کے لامکاں جزو کہ داشت

گرفناقت راست یہے در علویے شان تو
یا عملی نام بلندت بس بود بران تو

دو گھر از معدن لے دو تن ہیک جان بنیل
اے ترا با مصطفیٰ انبازی نفسِ حبیل
از پیغمبر علی منی انا منہ بس ست
توں پینتیز علی منی انا منہ بس ست
از نفان آید حجود انکار از نقصان فکر
از نفان آید حجود انکار از نقصان فکر
من کر فرمان حق ہم حمد قول بنی
هر کو در تصدیق دعویٰ من اردو قال و قیل
الکیذات اپک تو با مصطفیٰ اہم تا بود
ایں میت بانی جزو کرازیں با بود

ان خود دادی پسکین و یتیم و ہم ایر
اکہ چو عت را طعام حب حق شد و پذیر
ہر تو تو برباد و نیک و امیرست و فقیر
از فرغ ہر فنی پن عام تو روشن جہاں
آفتاب بخشش تو ذرہ مہر من پیر
قفرہ ازا بر دریا بار جو و تو فشرات
درست دست تو لے دست خدا و شرق غرب
میرسد دست تو لے دست خدا و شرق غرب
نا تو انہ را تو ان نام تو لے مشکل کشا
حر ز طفلان را جواں را تیج پیراں راعما

نظرت تو عصمت از کین و ہوا کو از ہوس
السلام اے آنکہ حزاحت بندی یک نفس
آشتبی یا جگ تو از حکم داور بود و بس
طبع یا کت را بدم نیز بعض و کین نیت
جملہ کارت راستی حق با تو گرد و پیش و پس
حق بدوا با تو تو باحت از حدیث مصطفیٰ
احلطاط حق بـ نـ اـ حـ رـ اـ غـ وـ بـ لـ هـ نفس
صحبت مرح تو باد شمن حق ناسناش
حسبذا مرح تو خدہ هزار بانی جبیل
السلام اے حب تو اعمال اصدق و خلوص

شوچ دید تو دہ حال را صدق حنلوص
ابیاع سنن تو اتفتارا راستی
اتباع سنت تو اتفتارا راستی
آشتبی اسلام مر اسلامیم امر تو گواہ
شادہ آمد دعوئے اقوال را صدق و خلوص
اے ز تعالیم ولایت و نید وادی در شنید

صدق در گفتار وہ گھنارا کردار ده
ہم تناہت رسیدن دردہ ورنار ده

ایک احمد بو ترابت گفت چوں پس از ناش
کاخ کسری داغتہ از عبادت از عاش
پھر بود رکمال وزرشا رکفت ناش
نہ بآشد عارفان با بردر توبت مگی
یافت ناک آلو ده و خوابتی میں یافت فراش
گرچہ جزا فقر از دنیا نہ بلند بدی متاع
ستفیض از فیض فقرت سر زدنیں آفته
نازش عالم شدن با قبر تو خواجہ بناش
کنگره بر عرش دار دکاخ فقر بو تراب
بهمت الفقر خیزی زیب تصریح بو تراب

اللہام اے ناز عهد خوش فخر راسلف
کعبہ از مولانا مبارکہ مشہد فصل نجف
ایک از دریلے امکان گاہ غواص وجود
بر نیار ڈھوں تو ہرے کجہ اش باشد صدف
ہانف اے قبلہ دیں شد ترا آرام گاہ
حق بود با او اگر بر کعبہ می جو یہ شرف
واسطہ را رہبری تادرگہ تو کرد شون
گرچہ دور افاؤ دہ ام در سر جہاں شور و شفہ
نا تو ای اے بخت تا چند ارد و فراق
رشتہ مہرت کش روئے مراسعے عراق

ایکہ بخواراں ادر گویاں بدست تو ایاغ
از خم فقرت رساند گرساند کس دماغ
نانہ خوشید دلایت تیرہ رار وشن کند
حضرت شنہ گرمیا میدا آب جیوان لاسراغ
حضرت را لکان مسلک حق نور تو
آب جیوان فقرہ نظمات تو باشی چراغ
جزع خوار ساغر فتہ تو محورا بد
بے خبر از دو جہاں از نیک و بد کرده فراغ
العطش تا چند ارد و شنگی مضطہ مرزا
ساغر لبرینز دہ اے ساقی کوثر مل

مر جا شیر و پھر را پدہ زوج بتول
اے امام دلایت زا توئی مل لاصول!
رنج و آزار تو جان مصلٹا دار و ملول
نفس تو نفس پیغمبر جہاں تو جان رسول
اللہام اے مرتا فصل موافق رسول
ذریات پاک تو سرچشمہ عسل لدم
الرصنائے تو خدا خرسند در حضو ان بنی
مل تو اسل بنی فرع و فرع مصلٹا

بر تو برصطفه بر دو د مان محتمم
از من د از مو منیں صد صد تجیت و مبدم

مازیک نوریم فرموده رسول محمد سردم
چوں ولاست بانبوت درست دم بودی هم
چوں تعیلیم نبوت مصطفیٰ را در فرمدم
مہر کوک باشد برآید در عرب یاد رعجم
 MSCFNE AR AZ خدا خواهیم ترا از مصطفیٰ
MSCFNE AR AZ خدا خواهیم ترا از مصطفیٰ
از لمفیل توند الیکن پذیر داین ما

از حدیث مصطفیٰ بر صحبت آل آفاق
دوستاں راحب تو کوثر بود من لا ق زان
روز محشر و شمنا نت رالی امین المذاق
دوستاں راهیم رساند تا خدا و مصطفیٰ
نزع روح ست و میں مکراث نه و میں
ہائلی تریاق بہرت بازدار از تلف

آستان محدث فرماد خواهیں را ملا ذ
نامکر ایں دارالشفاء شد در و منداں ما ملا ذ
خانقاہ بشیش حامت گدا یاں را ملا ذ
وصفت ستر و حمت تو زشت کاراں را ملا ذ
ہادی عالم تو می گم کردہ را یاں یا پناہ
عاصیاں را طجا، مابے پنا یاں یا پناہ

الشلام اے یوسف ثالی ہے یعنی اے صیغ
کشکان ناہ عشق تو شہادت پا فتند
در درادار و شمار دعیا شن رنجور تو
از شناس ہے زندہ گر خواہی کنی صد مردہ را

عشق را میگن از روز نازل صدیست بود
از کجا خود تا کجا ایش رشتہ مارا دریو

نفس در قوت فرون ست از دل جان الغیاث
این کشود بدلشکال از تو آسان الغیاث
خوبتم از تیغه‌گی اے ابر با سان الغیاث
ایستاده بروت گشته و اماں الغیاث
این گهانه کاشه صد آرزو در دست او
از دشیفن تو گر پر شده و اماں صدیه
صدور بین اے بخت بسکایش مان صدیه

ای سلامین جهان ما با گو دایم حتیاچ
با هشان جهان چون بندگان هارگاه
جزیه از چین و ختن آرند و از روم و بش
زیر فرمان تو عالم هم نهیں عالمست
ان و هن دیو و پرسی عرو مکن زنیگیں
سلمات رانچ بود برآسان و بزرگیں

رفعت شان ترا بالا بود از عَشر کاخ
و سعیت میدان تو ملامکان باشد فراغ
شجره بجود و کرم راسده و طوبی دو شاخ
قلب نخوم معاند از عداوت سُکلاخ
دانئے بر قوم عداوت پیش بھی حق نایوش
حدانیاں را چو آتش دیگ را آرد بخوش

در دستان ساد و ایچارگان را چاره ساز
قبله ما در حقیقت در گهیت کعبه محاباز
پاست پیشراں سگان کوچه ات را فخر ناز
داشت لیکن یک دشیفن ترا بر ظعن باز
آسلام اے آستانت مرچی اهل نیاز
اہل دل نا میل از کعبه فردوں سوئے بخت
چوں خر فهادا شت از صحبت مکا صحا کهیت
بست دهانی بی از حکم سده امکن باب

یا علی جناب تواب دکر مفتوح نیست
ایں گدا پیش کہ دامن مسترو جزا توکیت

اسلام اے فتح خبر شد لدل سوار
لائفی الاعلی لایفت الایذو الفقار
پھلو انان جہاں بانور بازوئے تو خوار
تین کین و چشم را با تین دین عن چوتدر
فتح و نصرت در رکاب تو ظفر در اختیار
وقتِ توفتِ حق تین تو تین رسول
تین روم و هند پیش ذوالفقار تونلوں
پیش شیر حق چہ باشد رستم و اسفندیار
تین کین و چشم را با تین دین عن چوتدر
نیست مشکل گرسپرد روازہ خبر شود
کوہ در دست پیدا اللہ کتر از کام بود

اسلام اے جود تو پر کروه دامن نلک
صانع قدرت زبر چوں تو مہمان عذریز
بکم دار و دسر سوادے تو سر کشتی
قدر عالی یانت چوں پیش تو خم شد در کوع
بخش خدام تو ایں ساز و سامان نلک
گتر فرش نمیں آراست ایلان نلک
ہڑب و ہر روز در شوق تو دو ران نلک
از طواف بارگاہ مت عزت دشان نلک
مهر و ماہ و آسمان و عرش در فرمان تو
از شیون ما سوا اللہ ست بالاشان تو

اسلام اے باد فاہ بحر و برعالم پناہ
خیرہ دار و برق شمشیر تو چشم دشمناں
دام گیرد آسمان اند بارگاہ روشن
چرخ روز و شب رو دھر گز نہ تا منزل رسد
ایے مدد و مہر کوں یکم باہر
ایے خدا دست من و دامن پاک خپلن
ایے مدد و مہر کوں یکم باہر

چوں زدم دست ارادت من بدیان علی
من چہ باشم اے دل ما پوس تو پکن زیاس
شد چہانے بھرہ دداز دست فیستان علی
اضطراب اے جان لشنه بر لب دریا چرا
گرد و ارث کردم و ایکم طواف تمنی
جان دل کردم فلائے لطف و احسان علی

ایں سلام من رسانی کا شہر وارث علی
نادر سلطان دین فخر بی بی عینی علی

ولہ

وارث

اے آنکہ دوچند شد جہالت	از نجوت حسن بے زوال ت
زیبندہ تر اعشر در حسن	یکتاست جمال با کمال
شد بے ادبی کو صل تو خواست	مدھوش ز پر تو جہالت
نا محسری و وصال خواہی	اے دل نشود سرت و بال
نا محسرم راز او نہ باشی	بیہودہ بوصل او سوال
نادیدہ شوق تیز بیں نیت	گامم بر و لفتاب ضلال
مہجورم دشوق در هراس است	از همیبت غیشت جبال
چوں دست نبی د به وصال	ت
دست من و دانم خیالت	

اے پاک امید چون و بچوں	از فهم دگان و در هم بیرون
الهلاق توع امام ز اطلاق	در ذات تو عام و خاص مکنون
جامد ز دزم در از حدوث است	اداے بلند راست موزوں
گر خیز ز قت شہر همازت	قبح تربے بگش مقرنوں
آه داره گہے د گه ب محمل	لیلے شده و گاه مجسنوں
بچوں نہ اگر ترا توان دید	حیف است نہ دیکن تو در چوں

خوں گشت دلم زلن تر اني
مايوں زوصل تست اکنوں
چوں دست نمی دهد و صالت
دست من د دا من خیالت

اے از توکال سیرت حسن	اے از تو جمال صورت حسن
روشن ز تو گشت طلعت حسن	ہاسا ی فگنہ مہر رویت
مخنی شده گنجنے دولت حسن	در حلفتہ زلف اسود تو
ناکئے پستیو د تہمت حسن	دین طرفہ ب ایں جمال د خوبی
از غایت شرم و غیرت حسن	اے پاک زمیں فہم د ا دراک
اے پر دہ نشین خلوت حسن	اے لشیلی کار دان اخنا
از همیت و پاس عصمت حسن	نفارہ ترا نمی توں دید
دست من د دا من خیالت	چوں دست نمی دهد و صالت
در ہر تکھے تراست صد ناز	اے شاہ شوخ و شنگوں ممتاز
در حلفتہ شاہ ماں سل فراز	از عنایت شوغی و شرارت
دیدن ن توں مگر ب اغاز	ہر جبائی وا لہم من اشنس
گوشپرہ راست دیدہ ہا ز	کور است بدید نور خور شید
گوچنگ طیور می شود ساز	آمد نہ بگوش نفسم تو
زیں بیش بلے نہ حرف می باز	فشریاد ازیں فریب الہمار
یاد تو کنوں مراست د ماز	بر د عدہ تو نمی نہم دل
چوں دست نمی دهد و صالت	
دست من د دا من خیالت	

یاد است مرافت د بلندت	بر دوش رداۓ ارجمند ت
رفتار ترا ز فسیر طستی	پا مال ہزار مستندت
گ پیں ب جین گھے قبتم	اے نازوا داۓ دل سپندت
صلسل تبغ ابردے تو	در زلف ہزار در کندت

اُزرو حلاوت سن را
نگار تکلم چو قصدت
شنا با چشان و هیبت تو
مرنج بجند مت سهندت
رفت پونه من مغار کشهه
ایشت فنان درد سهندت
چوں دست لئی ده وصالت
دست من د دامن خیالت

ہاست بتو فسول گری را
حرست فونت یانگاه است
ہاروت بچپاہ ما بز بخیر
دل نیم نگاہ برد مگر دین
چشم تو مگر ززلع آموخت
زلع توبلے بلاست گرفت
و سیل تو ز خود سری نیا بیم
هر کس نہ سزد سکندری را
چوں دست لئی ده وصالت
دست من د دامن خیالت

زیبات د قامت کشیده
ماشا بخرا م ناز ما ند
کوچشم و نگاه م فروشت
گلبرگ لبیت ک در نوال ش
ترسیده زریماست سنبیل
چوں صورت خوب تو نه بیم
تکین دل از فائی تُست
سرمه بچپمن چنانکه دیده
طاوس ک ک در چن چمیده
کونگس کور و شوخ دیده
غنجہ ہمہ جیب ہا و مریده
نا اسود کا لکش مگزیده
ما نیم عقشم و دل تپسیده
نگره نہ چو دیده شد شنیده
چوں دست نمیده وصالت

دست من د دامن خیالت
اے با د صبا بن نفر کن
از لطف نگه بچشم تر کن

سحرے ز مقام خود سفر کن
در کو چه یار من گذر کن
در حلقة ز لعن او برس کن
ماراست نز هر اد مذر کن
بِلَّهْ علاج در دسر کن
مارا ز رقیب ایں خبر کن

نا کے بھپمن پہنہ باشی
بلگذر ز خط داز جیس ہم
امش بسم شود کے یک شب
ہاں ہم بست شود نہ سودا
در اهر منے دُرشت خوئی
ور دست رست شود بکوشش

چوں دست نبی دہ دصالت
دست من دامن خیالت

ذیرسم تو غبار گردم
ہر کو چہ دہر دیار گردم
ممتاز شرم چو خوار گردم
در گرد سرائے یار گردم
پروانہ کبے قرار گردم
من گرد تو بار بار گردم
گرد مہت لے سوار گردم

اے توں شہ نثار گردم
یادت نبرد مگر بیادت
زی حیله رسم بلک جاناں
در شوق چو حاجیان کعبہ
مشتاق لعتاۓ شمع روشن
لے شمع شون ایں کہ سو زم
فرصت نہ دہن شراق نام

چوں دست نبی دہ دصالت
دست من دامن خیالت

رأی ہوس میگس مدارم
آنذا کنندہ کس ندارم
جز ضعف دگر نفس ندارم
در تاظله من جرس ندارم
جز رنج و غم سپس ندارم
ما فرصت یک نفس ندارم
جز یاد تو ہنفس ندارم

دنیا چہ کہ دیں ہوس ندارم
پابستہ تما می عستر من
سرتا بد بجنوں ز فستم پا
داند نہ کے چ راه رفstem
ما یوس شدم زوصل دکارے
غم را چہ خصوصت است باقی
مد بند غم اگر چہ شکرت

چوں دست نمید هد وصالت
دست من و دامن خیالت

ایے یار که در دلم میکینی تیکین ده خاکھ سر زینی
می گوش دلا بعنگر بینی در تیرالست خوش جنوں دید
گراوست چنان تو خود چپنی یارست نہ اس پنگوہ اک کور
آل شک ده بتان چپنی در خواب اگر شبے نیا یہ
بامن نر کرم دے نشینی گویم که بختال من تلطف
ایے جلد جغا چه نمہ جپنی جیست که بخواہ هم نه آئی
چم نه کنی دل تو نگست چم نه کنی دل تو نگست

چوں دست نمی نه ده وصالت

دست من و دامن خیالت

ایے شوق چنان فگارم از تو زخم ز قوبے تارم از تو
آواره شدم بکو و بازار رسوا و ذلیل و خارم از تو
در صحبت چند یارم از تو فریاد و نعنای ائم خلوت
خون بارز بس نزارم از تو از درد چوگل در پید و اماں
من ریا د که حنار خارم از تو شونا له طبیبل و بجل گو
از وصل تو بهره مند گرم امیمی د چنیں ندارم از تو
عمرم به تصویر تورفت است بی کارم وجمله کارم از تو

چوں دست نمی ده وصالت

دست من و دامن خیالت

ای سوز دلا و هم مراسوز آتش ز شرار عشق افروز
دوشن چوش و چپر غچشت دیدار کلیم را بیا موز
مادیب بگن که عانبا شی بد نام ز کو دک ہ آ موز
در دامنگرت نه چشم دادند صد حیث ن بخت ترت لیروز

ناریک شہبت نمی شود روز
در غلست فنگردیده پر دوز
در تیرگی فنراق حبانان از خواب فضیال شمع افروز

چوں دست نمیده و صالت
دست من و دامن خیالت

تیزست که زور و جاں رسیده
بیماری ناتوان رسیده
یعنی بعلاج آں رسیده
لاهلهت من گسان رسیده
کن سوز په استخوان رسیده
هر چند ز آسمان رسیده
ایں شعر پئے حریص چبرت

حال تپ دل چنان رسیده
سائک شده بیعث نا بدینجا
از چسرخ چهار میں بیانیں
از حکمت معنوی نه اور
جز تو که کنده علاج ایں تپ
دارد نه شود و میم میمی
ایں شعر پئے حریص چبرت

چوں دست نمی دهد و صالت
دست من و دامن خیالت

برئے تو ویا بسا رساند
مشناق که سر بپارساند
نازان بسر سما رساند
خود را بدرشما رساند
از بمنه ما جرا رساند
کن خود خبرم چرارساند
پیغام ز من به قشت ایں شون

در کوئے تو کس مرارساند
یا حزب وارت ایں گدا هست
از عزت سجدہ ات سر فخر
بدینجنت مگر نمی تو اندا
وستربان کسیکے نامگوشت
من کیستم و کر فاصله من
باشد ز کرم خندارساند

چوں دست نمیده و صالت
دست من و دامن خیالت

چیس بک غزل نظام الدین احمد صنائع بلگرمی

نیج و خلت زن و مافت رحمان از تو
 شک دو هم زن و صدق از تو و ایقاں از تو
 هود نیاں زن و منت و احاب از تو
 جرم و عصیاں زن رحمت و غفران از تو
 نلمت کفر ز من پر تو ایماں از تو
 دل اگر هر یہ پے زلف چو مار تو کنم
 جاں مگر عدته پے چشم نزار تو کنم
 زی و ایماں ہم را و قفت بکار تو کنم
 من گداۓ تو چو دارم که نشا بر تو کنم
 دل و جاں از تو و دل ان تو و کام از تو
 گر بگیرند بھیاں و اگر بخشنندم
 باست گویم که من از شکوه زبان را بنم
 بند دام در گره بندگیت در بندم
 گر کنی قهر و گر لطف که من خرسندم
 محنت و در دز تو راحت در ماں از تو
 ز ش ملک و طربستی دمن خود چکم
 تو غزال ختنی هستی دمن خود چسگم
 زمی گھشن عشرت شدی دمن چ خسم
 تو د سموره عیش دمن د ویرا یعیشم
 کنج گھن ز من و کشت گلستان از تو
 دل بمان زلف پر شان بتو گویم که مبند
 سخت و شوار خلاص است ز چپیده مکند
 در بیتی بجز از عشق کشودن مپسند
 غیر آتش نکشا پر گره از کار سپند
 باشد اے عشق ہم مشکل آسان از تو
 ای بجو راست که تقصیر چو دیدی ازوے
 متصل بود بتو حیف بر بدی ازوے
 دام لطف چراو اے کشیدی ازوے
 خود ہم اے عشق به معراج رسیدی نوے
 گر چو مسجد ملائک شده انساں از تو
 امی بر دروازش تو چه مردی صنانع
 عشق داری کنوارستی و زردی صنانع
 بملائک غم و اندوه بدردی صنانع
 شورے اقتاب بمرغان گلستان از تو

محسن عزیز نظام الدین احمد صانع بلگرامی

بتو حرف حرف گفتہم ہے حال ناز خود را
ہمہ داستان درود دل بے قوار خود را
ہر عقد ہائے زلفش ہمہ راز یار خود را
بجنوں حوالہ کردم ہمہ کارہ بار خود را

بہ ہزار سنج و محنت بہ ہزار چند حرفے
بہ تعمقش چو دیدم ہمہ از نگاہ ہڑ فے
نہ شکے نہ لھے نہ تکلے نہ حرفے
بچپناں کنم تسلی دل بیغزار خود را

نگہبے بحالت من کے کند کہ چوں نہ نگردد
چکے حدیث دردم شنود کہ چوں نگردد
ہمہ رحمت سوت و رافت بنود کہ چوں نگردد
دلت ارزشگ باشد شنود کہ چوں نگردد
بخدا کہ بگویم بتو حمال ناز خود را

پ تعلفات مدنیا کے سلم مگیر بر من
نجس دل پید سویت نہ روم مگیر بر من
نہ سرم بلکشن تو کہ خرم مگیر بر من
من اگر بطورت کویت نرسم مگیر بر من
زاد بعنی پنڈم بدرت غبار خود را

گر آمدی بجادو زفسون چشم بر من
کہ رہو دہ تو از من شدہ ز دوست دشمن
دگرم ناعتارت شدہ ام اکنون کہ بطن
ز تو چشم ایں نہ بودم کہ کئی کنارہ از من
بتو دادہ بودم اے دل ہمہ اختیار خود را

ز کنار فرت یارم خود و خواب شد حرام
چھ مکال گشت خواہم کہ بخواب ہم خواب
چو چنیت حال زارم پئے دیدروئے یام
من اگر بخون نہ غلط مخسر و شم دنگیم
بچہ شغل روز سازم شب انتظار خود را

بچن فنان لمبیل هر زے کند مبادا
ز نشاط حامہ در دے ز غمہ در دبادا
ہلی تو رنگی و در دم پئے دہ مبادا
بکراج نازک تو خلشے رسد مبادا

من ازاں نگفتم اے گل بیو حال زار خود
 ذب تیرہ دہیب دش پشم من بصیرت
 یخدا و کشد منے را نه بپام است قوت
 نه بخود گمان جرأت نه از و خیال شفت
 بکدام امید گیرم سر راه یار خود را
 ریغ یار تاش بینم چوں بوئش قدم را
 چه کشد اجل نه گیرم مختار هارم را
 ن و شوت دیوار کش شود و درم عدم را
 دم آخرست صنانع که بگوید آن صنم را
 که بیاد مے بیالیں پا امید وار خود را

رُباعی

ثا جرم و ثوابست میان من و تو
 حتا چه حجابست میان من و تو
 از رحمت خود وز پدیکم پرده کشا
 انگه چه حسابست میان من و تو

و بنویس آخر

ایں جام شرابست میان من و تو
 دیں سخن کبابست میان من و تو
 خور و یکم چودوستانہ باہم ساغر
 اینک چه حسابست میان من و تو

(قال رَسُولُهُ تَعَالَى)

دنیا طلبیدم و بجا کے نرسیدیکم
 آیا چہ شود عاتبت بے طلبیا

اقوال واستغفار اللہ

دنیا چون نصیب تو نشاذ طلب تو بیہودہ پئے آخرت اے دل تنب
 بگذر ز طلب راہ رفنا گیر کہ باشد از رحمتِ عن مفترت بے سبب

دہن تھی پت مولائے کائنات

گردیرم وکنشت پکعہ برا بردم
 گرملت ظیلم و گرگیش آزرم
 جزوئے انس حق نہ بنا یہ ز مجرم
 باشد گواہ مہر عسلی ہیش دادرم
 حب علی ست منزل او عرش محترم
 باہم سر شستہ در صدت پاک خو ہرم
 سیراب چوں ز ساغر ساقی کو ثرم
 زہر عادات دگران خاک بر سرم
 ہر کون لاشت حرمت شخین محترم
 کے بیعت علی ز تقیہ گماں بردم
 شیر خدا تقیہ کند نیت باورم
 خلق ت ز رجب پاک چوب پاک شرم
 مشکل کشا علی ست ید اللہ دادرم
 از ہیروان مسلک آل پیغمبرم
 مولائے من علی شد و نازم که قنبرم
 آیی تجھے پہ از احوال خیسمبرم
 اسلام را بین عالم بر در حرم
 حب علی ست حاکم و سلطان کشم
 گوید علوی مرتب او گشت هسرم
 حق نا با دل ز دم ز قول پیغمبرم

خورشید مہر عن چود خشذ خادرم
 تا حق رسیدہ گرچو شد عشق رہبرم
 سرتبا بپا اگرچہ مرا سخت روزگار
 دانی کے چیزیت خبے اراد لیل مدن
 گنجد نہ جس ز درون پل ہونین پاک
 حب خدا د مہر عسلی تو اماں د دور
 اے آب شورا العطشیم برداں چرا
 باشنداب حب عسلی ام تزیح کنم
 حق گومیت کہ رشته مہر علی گیخت
 در کر بلا حسین تقیہ رواند اشت
 اخفاۓ حق ز بیم گزندے کند غال
 شد حنا نہ خدا مگر از مولد عسلی
 گر صد گره بکار من افتہ بگوچ پاک
 جاں دا نم شوار مگر کمینہ نگاں غار
 روز ازل مرا چو بدستش فرد ختند
 کرنین در دودست ید اللہ چوں دو گوئے
 نوبت است شوکت ایاں ز ذات شان
 تا باج کر دلکش دلم راز ما سوا
 ز دع بتوں د ہم اخ د پر ہدہ کہ رسول
 ایمان حب ادست نفاق ست نبضن او

زمو مصطفی که خدادوستدار اوست
 حق راست دوستدار علمدار خیبرم
 فرمود یارم است بشان نبی خدا
 دست خداست زینت بازوئے حیدر
 می گفت مرتضی اکه بعالمن ٹھوکرد
 نیروے حق ز قوت بازوئے صقدرم
 کردست یسمون علی جبه بیاں
 ایثار خانواده ذوالجود والکرم
 من خود کجا دبندگی مرتضی کجا
 صد شکر گر کیے ز غلامان قبرم
 اے وارث علی یہ اللہ دستگیر
 افتاده پائے تا بسراند دغل درم

الدعاۓ شوق گھامے چند چوں هستاں زنم
 الوداع اے ہوش پا بر حکمت لقاں زنم
 دردشوابے نکرنیک و بد ز تو نگ آدم
 باش آے دیوانگی تا دست درد اماں زنم
 مرکب حکمت چو لگک آمد برآه معرفت
 می سزا د گر پا برہنہ در رحمت جولاں زنم
 بہت ذل ایں رہ چوازا سا ب و سا انم بود
 برق استغنا کنوں بر حسن من ساماں زنم
 من عنلام وارث ام بے لوث از سود و زیان
 مست و رپیش منافع خاک بر ارام زنم

هُوَ الْوَارِثُ

قصیدہ حکیم

فِي النَّايرِيْخِ قَصِيدَةٌ تَحْمِيْتُ الْجَحْفِ مُطْبَوِعَه بِرَسْمِ حِجَّةٍ (١١٠) مُتَلَاقِهُمْ عَرْشَه
أَنْشَاءُهُ مُحَمَّدٌ هَاشَمٌ صَهَابَهُ هَلْكَ حُسَيْنٌ بَنُوْهُ

شاہ گلزار یافت، آپ چون زیست ایشان شباب
چوں کفت موئے نمود نہ چمن ہر جا ب
اہل تخصیل گشت بجزہ کو بد محظ خواب
آئی استفتحو کرد عیاں آن قتاب
قلب ضعیت من و طاقت اہل شباب
پیک صبا دم رسیدا زرہ صدق و ثواب
آپ چو بیاض قمر پود بدستیش کتاب
 مصدر صدق و صفات رحم ہر شیخ و شاب
نیز پر لطف حسن اوست بیسے کامیاب
نعمت دنیا د دین حاصل او بے حاب
ماشیت نام عملی پیر و ام الکتاب
جلہ پہ درج عملی خسر و گردوں قیاب
حالت طبع رواں قطرہ زناں چوں حاب

یوسف فصل بہار گشت بروں ازن قاب
فاد نیسم سحر از دم میٹے نشان
بلسیل دھل شد بجوش ذاکر تسبیح رب
ملیع افراشد ساحت با منک
من پتھمی کہ ایں تازہ بہار از چہ روست
ناگ اسرار غیب گشت چنیں منخلی
ہیش دہیں دیارست چپ رحمت رب مجید
داو بین ارمغان از طرف او کہ ہست
اسم گرامی او ہست لطافت حسین
وارث خال غلیل ہست چو اور کفیل
عالم دین نبی واقعہ ستر خنی
کرد بجهد تمام نلمم سلامیکہ ہست
عشق شہزاد اش وجای از ہمہ لطفیش عیاں

وں پے معنایں او یک نظرم او فتاد پر شدہ دام دل جلنڑ تو نوش آب
 من چنانش کنم ناگہ بول از ناست صرعت او بعیدیل بنکش او لاجاب
 صرعت سالش آہار از سرانصف گفت
 هر یہ باہل جہاں من قبیت بو تراب

۱۳۲۵ سنہ ہجری

قطعات تاریخ

از
 نز من مولوی سید محمد میر حسن شاہ پوری مرشد آبادی
 المختصر حسن

گلے پسیدا درون غنچہ خار مجسر ند ملبلاں ایں را پنقار
 حسن تاریخ طبعش آنچناں گفت دروں کوزہ بدیدے بحر زخار

۱۳۲۶ سنہ ہجری

دیکر

ز صحباۓ تلاطم عشق سرشار چرنڈ زاہ و کافر چ دیندار
 چ نوش گفتہ حسن تاریخ طبعش دروں کوزہ بدیدے بحر زخار

۱۳۲۷ سنہ ہجری

دیگر

بند کو زہ میں کر دیا دریا دل میں بس دلوں ہوا پیدا
 کہ دیا پھر سُن نے یوں تاریخ ہے یہ بے شک ذلیفہ شیدا
۱۳۱۳ھجری

از مولف

من چه دام لذت و تزئین عشق هست با اترانال مسکین عشق آمدہ منظوم ایں تلقین عشق یک می ترسم بو تو بین عشق شد تلامیم عشق با تاریخ بیع	کے زبانم میکن تحسین عشق این دآں دہائے دہون خانم بے شکر ایزد را پس از جهد تمام ہمت تاریخ طبعش میکن ہست ایں از گلکل عاشق کہ بود
مخدوارث حامی تلوین عشق ۱۳۱۳ھجری	مخدوارث حامی تلوین عشق ۱۳۱۳ھجری